Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

CUMA
4
TEMMUZ 1980
10 LIRA

SORUŞTURMA

Hazırlayan: M. YEŞİL / 8. sayfamızda

Genel Müdür ve yapımcılar renkli TV için ne dediler?

DOĞAN KASAROĞLU (TRT Genel Müdürü)
MAHMUT TALİ ÖNGÖREN (TV'nin ilk yöneticisi)
DİNÇER SEZGİN (TV Tiyatro Şubesi prodüktör)
SERPİL AKILLIOĞLU (TV Kültür Şubesi prodüktörü)
GÜNEŞ TECELLİ (TV'de 7 Gün Dergisi köşe yazarı)
HINCAL ULUÇ (serbest gazeteci)
OSKAY ALPTÜRK (TV Tıyatro Şubesi prodüktörü)

Urfa Cezaevi İdaresini işgal eden komandolar, MHP Genel Merkezi ile telefon görüşmesi yaptılar:

«Başbuğum iki komünisti vurduk, bizi Yozgat'a naklettirin»

Urfa Savcısı, telefon görüşme iznini bizzat verdiğini doğruladı

- MHP'li komandoların kaçış girişimi, camın kırılıp demirlerin kesilmesinin ortaya çıkmasıyla önlendi
- Urfa Cezaevi Müdürü, mahkumların ve kendisinin can güvenliğinin olmadığını söyledi,

URFA (ÖZEL)

URFA Bölge Kapalı ve Yarıaçık Cezaevinde iki hükümlüyü kurşunlayarak yaralayan MHP'li komandolar Cezaevi Müdürünün odasını işgal ederek MHP Genel Merkeziyle telefon görüşmesi yaptılar ve kaçmaya teşebbüs ettiler.

Telefonda, "Başbuğum burada iki komünisti vurduk, bizi Erzurum veya Yozgat'a naklettirin" diyen komandolardan Derviş Kınacı, Fethi Polat, Mehmet Saygın ve Hamdullah adlı kişiler bu telefon görüşmesinden sonra Erzurum Cezaevine nakledildiler. Urfa Cumhuriyet Savcısı telefon görüşmesine bizzat kendisinin izin verdiğini doğruladı.

Telefon görüşmesiyle ilgili olarak bilgisine başvurduğumuz Urfa Cumhuriyet Savcısı yapılan telefon görüşmesinin MHP Genel Merkezi ile mi, yoksa başka bir yerle mi yapıldığını bilmediğini ancak bu görüşme izninin kendisi tarafından verildiğini açıkladı.

MHP'lilerin artan saldırıları karşısında güvenlik kuvvetlerinin yetersiz kaldığı, Urfa Cumhuriyet Savcısının ise olaylar kar-

(Devamı sa. 6. sü 4'de)

Güvenlik kuvvetleri, saldırıya uğrayan mahalleleri arıyor

MHP Çorum'da 50 ev ve işyerini yaktı

- Saldırılara bazı polislerin de katıldığı tespit edildi

HABER MERKEZİ

ÇORUM'daki saldırılardan sonra Alacalar da saldırılarını sürdüren MHP'li faşistler 50' ye yakın işyerini tahrip ettiler ve yaktılar. Şehirde Terlemezler Mahallesinde oturan devrimciler ve ilerici yurttaşlar bu bölgedeki MHP saldırıları üzerine Milönü Mahallesine sığındılar.

Olaylar karşısında askeri birlikler saldırılara karşı seyirci kalıyorlar. Bu konuda yetkililer gerekli tedbiri aldıklarını söylüyorlar. Bütün bunlara rağmen MHP'liler saldırılarına ve yakıp yıkmaya devam ediyorlar. Şehir merkezinde komandoların yeni saldırılara hazırlandıkları öğrenildi.

Evleri yakılan yurttaşlarla yaptığımız görüşmelerde kundaklama hareketlerinin içinde bazı polislerin de bulunduğunu söylediler. Tayini çıkarılan 300

(Devamı S. 6 Sü. 7'de)

Financial Times:

«Demirel sağcı militanlara gittikçe daha fazla dayanıyor»

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İNGİLİZ "Financial Times" gazetesinde çıkan bir yorumda Demirel'in sağcı militanlara gittikçe daha fazla dayandığı ifade edildi Yorumda, sağcı militanların amaç ve yöntemlerinin, savaş sonrası Avrupasından çok, savaş öncesi Almanyasını hatırlattığı belirtildi. Türkiye'deki gelişmelerden duyduğu kaygının dile getirildiği yorum, şöyle devam ediyor:

"Demirel'in ekonomik siyasetleri destek gerektiriyorsa da, Batı onun birtakım biçare siyasi müttefiklere sahip olduğunu da akılda tutmalıdır."

(Devamı S. 6 Su. 2'de)

Celal Demirtaş ve Halil Şahin'in cenaze törenine bin kadar köylü traktörlerle katılmıştı.

Isparta'da cenaze töreninden dönen gençlere MHP'liler ateş açtı

- Tren hareket ettikten sonra bir otomobilden ateş açan MHP'lilerin başını IDMMA öğrencisi Suat Himmet Ağaoğlu'nun çektiği tespit edildi.

İSTANBUL (ÖZEL)

ÜSKÜDAR'da geçtiğimiz hafta evleri basılarak katledilen iki devrimci öğrencinin cenaze törenine katılan DGB ve DLB yöneticileri ile şehit gençlerin okul arkadaşları salı günü akşam İstanbul'a dönerlerken MHP'lilerin saldırısına uğradılar.

Akşam saat 20.00 sıralarında trene binmek için istasyona gelen öğrenciler, etrafı tutmuş çok sayıda komando ile karşılaştılar. Burada trene binen öğrencilerin etrafını kuşatan ve kaçırmak isteyen MHP'liler, öğrencilerin direnmesi sonucu bunu başaramadılar. Olay yerine gelen polis ekibi devrimcilerin zorlamasıyla saldırgan gruptan üç kişiyi yakaladı. Ancak öğrencilerin can güvenliklerinin olmadığını belirtmelerine ve önlem alınmasını istemelerine rağmen, hiç bir önlem alınmadı.

Daha sonra hareket eden treni bir arabanın takip ettiği görüldü. Öğrenciler, bütün yolcuları uyarırlarken, trene ateş açıldı. Saldırganların başını çekenlerin IDMMA öğrencisi komando Suat Himmet Ağaoğlu ve Halil Urkaya olduğu tespit edildi.

İlk istasyonda treni durduran devrimci gençler, tedbir alınması için güvenlik kuvvetlerine başvurdular ve kendilerine ateş açan komandolardan davacı oldular. Isparta Emniyet Amiri Ali Görev de saldırganları daha önceden tanıdıklarını ve çeşitli suçlardan birçok defa yakaladıklarını belirtti.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde yeni bir isim: Kayacan

ANKARA (ÖZEL)

GÜVEN oylamasından sonra Demirel'in "Artık Cumhurbaşkanlığına yükleneceğiz" demesine rağmen AP'nin adayı Faik Türün dün yapılan 109. turda da sadece 246 oy alabildi. Buna karşılık CHP resmen aday göstermemesine rağmen Ankara Milletvekili Emekli Oramiral Deniz Kuvvetleri eski Komutanı Kemal Kayacan'a 29 oy çıktı.

CHP'ye yakın çevreler, Kayacan'ın böylece gayriresmi aday olarak ortaya çıktığını, oylarında bir artış olması halinde resmen de adaylığını koyabileceğini söylüyorlar.

Bu arada CHP Genel Başkanı Bülent

(Devamı S. 6 Sü. 1'de)

12 DEN Eskisi

Batur 12 Mart muhtırasına imza atan Hava Kuvvetleri Komutanı, Türün 12 Mart'ın İstanbul Sıkıyönetim Komutanı Kayacan, 12 Mart'ta Türün'ün komutan yardımcısı.

— Eski 12 Martçıları ne yaparlar?

— Kırpıp kırpıp Cumhurbaşkanı adayı yaparlar...

Nişancı

Erbakan "illa Başbakan olmakta diretmedim" derken

Ecevit: "Erbakan'ın başbakanlığını destekleyemezdik"

ANKARA (ÖZEL)

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan dün Parlamentoda düzenlediği basın toplantısında "Hükümeti düşürmek için illa da Başbakan olmakta diretmedim" dedi. Erbakan bu konuda şöyle konuştu: "Yeni kurulacak hükümetin bir tarafsızın Başbakanlığında olması konusunda CHP bizi ikna edememiştir. Niçin bir partili değil de, tarafsız bir Başbakan? Ve tarafsız Başbakansa bu kim sorularına CHP bizi ikna edecek cevaplar vermemiştir."

Öte yandan CHP Genel Başkanı Ecevit de dün Parlamentoda bir basın toplantısı düzenledi ve Erbakan'ın Başbakanlığı konusuna değinerek, "Yeni hükümetin kendisinin Başbakanlığında kurulmasını son ana kadar pazarlık konusu yapan Sayın Erbakan'ın gerçeği inkar etmesini hayretle karşıladım" dedi.

ERBAKAN'IN BASIN TOPLANTISI

Erbakan güvenoylamasının

(Devamı S. 6 Sü. 5'te)

Demirel'e göre son günlerdeki anarşiyi gensoru yaratmış

ANKARA (ÖZEL)

BAŞBAKAN Süleyman Demirel dünkü Bakanlar Kurulu toplantısından sonra gazetecilerin sorularını cevaplarken gensorunun görüşüldüğünü ve değerlendirdiğini anlattı.

Başbakan Demirel, gensorunun hükümet gidiyor psikozu yarattığını ve bunun için de ülkede her şeyin gevşediğini savundu ve "Mala hücum vaki olmuştur. Biz şimdi yeni baştan herşeyi sıkıştırmaya ve mala hücum psikozunu yeniden yenmeye mecburuz" dedi.

Son günlerdeki olaylar konusunda da görüşlerini açıklayan Demirel şöyle dedi: "Biz görevde bulunduğumuz sürece her türlü

(Devamı S. 6 Sü. 6'da)

Doğu Avrupa'nın en mücadeleci ülkesi Polonya'da 1970 yılında başlayan ayaklanmayı bastırmaya çalışan polisler.

Et fiyatlarına yapılan zam üzerine

Polonya'da hükümete karşı protesto gösterileri başladı

VARŞOVA (AA)

POLONYA hükümetinin, hiç bir ön uyarıda bulunmaksızın et fiyatlarına zam yapması üzerine bazı kentlerde protesto gösterileri düzenlendiği bildiriliyor. Et fiyatlarının artmasına, hükümetin devlet mağazalarında satılan ete uyguladığı desteği kaldırması yol açtı.

Et fiyatlarının artırılmasından sonra, Varşova'daki bir traktör Fabrikası ile Gdansk yakınlarındaki bir otomotiv fabrikasında işçiler işi yavaşlattılar.

Et üretiminin istekleri karşılayamadığını ve tek çıkar yolun tüketimi kısmak olduğunu ileri süren bir hükümet sözcüsü, biftek, pirzola, hindi ve kaz gibi "lüks sayılan etler"in bundan

(Devamı S. 6 Sü. 6'da)

Polonya'daki muhalefet hareketlerine aydınlar ve işçilerin yanı sıra geniş öğrenci kitleleri de katılıyor. İşte polis tarafından öldürülen Pyjas adlı bir öğrencinin anısına düzenlenen bir gösteri.

Kutbzade, Sovyetler Birliği'nin casusluk faaliyetlerini eleştirdi

TAHRAN (AA)

İRAN'daki bir Sovyet diplomatının casusluk yaptığı için sınırdışı edilmesinden sonra, İran Dışişleri Bakanı Sadık Kutbzade, Sovyetler Birliği'nin casusluk faaliyetlerini eleştirdi.

Kutbzade düzenlediği basın toplantısında, Sovyetler Birliği ile Tudeh Partisi içindeki ajanlarını, İran'daki daha önceki ABD etkinliğini Moskova'nın çıkarlarına kullanmakla suçladı. Kutbzade, Moskova'daki İran Büyükelçiliğinde bazı ufak değişiklikler yapılması için günlerce beklenirken, Tahran'daki Sovyet Büyükelçiliğinin boyanması için Sovyetlerden 35 kişinin gönderildiğini kaydetti. Sadık Kutbzade, bir İran ekonomik heyetinin Sovyetlerdeki gezisi sırasında teleks ve telefon bağlantılarının dört gün süreyle kesildiğini de sözlerine ekledi.

İran'ın Müslümanların yoğun olduğu Tacikistan Cumhuriyetinde ve bir de Leningrad yakınlarında konsolosluk açmak iste-

(Devamı sa. 6 sü. 4'de)

ABD Savunma Bakanı Brown: "Avrupa'nın tarafsızlaşması kaygı verici bir ihtimaldir"

PARİS (AA)

ABD Savunma Bakanı Harold Brown, Fransız Televizyonuna verdiği demeçte, Avrupa ve ABD'nin, en az beş yıl süreyle yıllık savunma harcamalarını artırmaları gerektiğini savundu.

Brown, NATO ittifakı içinde bazı ülkelerin özel ilişkileri nedeniyle Sovyetler Birliği'ne karşı değişik yaklaşımlarda bulunabileceklerini söyledi.

Öte yandan ABD Savunma Bakanı, Batı Avrupa'nın tarafsızlaştırılması olasılığı olup olmadığına ilişkin bir soru üzerine de "Bu kaygı verici bir ihtimaldir" dedi. ABD'nin gittikçe zayıfladığı yolundaki yaygınlaşan kaygılara da değinen Harold Brown, "Bunun yanlış bir inanç olduğu kanısındayım. Ancak bu görüş Avrupa'da yayılmışsa, tarafsız-

(Devamı sa. 6 sü. 4'de)

DİSK'te yönetici organlara seçilen 6 kişi istifa etti

İŞÇİ SERVİSİ

DİSK'in 7. Genel Kurulunda seçimleri protesto ederek salonu terkeden 12 sendikanın delegeleri ortak bir bildiri yayınlayarak çeşitli organlara seçilen 6 arkadaşlarının bu görevden istifa ettiklerini açıkladılar.

12 sendikanın seçimlerde oluşan ittifakı "işçinin iradesini yansıtmayan reformist ve sendikalist uzlaşma" olarak niteleyip Genel Kurulu terketmesinden sonra bu gruba bağlı bazı üyeler DİSK'in çeşitli organlarına seçilmişlerdi. Bunun sonucu olarak Yeraltı Maden İş Genel Başkanı Çetin Uygur, Basın-İş Genel Başkanı Burhan Şahin, Dev Maden

(Devamı S. 6 Sü. 6'da)

örse çekiç

Gülay Göktürk

DİSK'te keskinleşen çelişmeler

SEKİZ gün süren ve oldukça çekişmeli geçen DİSK Genel Kurulu sonuçlandı. Sanırız, DİSK yöneticileri ve çeşitli siyasi güçler bu Genel Kurulun bir değerlendirmesini yapacak ve kongrenin ne kazandırıp ne götürdüğünü, DİSK'in hangi sorunlarını çözüp hangi yeni sorunları gündeme getirdiğini irdeleyeceklerdir.

Öncelikle belirtmek gerekir ki, bu Genel Kurul, hiç bir sorunu çözememiş, tam tersine DİSK'i daha büyük sorunlarla başbaşa bırakmıştır.

(Devamı S. 6 Sü. 7'de)

Aydınlıkta

SİNA ÇILADIR

Hesapta yem olmak yok mu?

VAKTİN birinde bir mirasyedi iyice müflislemiş, elde avuçta ne varsa çıkarmış, bir dilim ekmeğe, bir hasıra muhtaç hale gelmiş...

Sağdan-soldan dürtüklemeye başlamışlar paşazadeyi:

– Yahu ayıptır, güçlü-kuvvetli adamsın, insan senin yaşında ekmeğini taştan çıkarır...

Mirasyedidir, ömründe tek gün çalışmamış ki, ne yapacağını bilemiyor.

– Peki, sizce ne iş yapabilirim ben? diye sormuş kendisini dürtükleyenlere.

Biri laf olsun diye:

– Yahu, demiş, yapacak iş mi yok? Sırtla şurdan bir balta, mahalle aralarında dolaş, odun kır...

Hikaye bu ya, genç mirasyedi bir balta sırtlıyor ve başlıyor dolaşmaya mahalle aralarında:

– Oduncu!.. Oduncu!..

Biri çağırıyor kendisini. Evinin odunluğuna götürüyor. Odunlukta dağ gibi odun yığılı... Hesap kitap derken, anlaşıyorlar. Biri baltasına sarılıyor, öbürü evine çekiliyor.

Aradan bir-iki saat kadar zaman geçiyor. Bir ara ev sahibi odunluğa doğru kulak veriyor ki, tıs yok... Adam hızla odunluğa geçiyor ve gördüğü manzara karşısında kalakalıyor: Paşazade, sırtını odun yığınına dayamış ve hafiften bir türkü tutturmuş, ayağının dibinde ise kırılmış bir-iki parça odun...

Ev sahibi:

– Hayrola, diyor, vaz mı geçtin odun kırmaktan?

Paşazade şöyle bir geriniyor:

– Kusura bakma kardeş, diyor. Bitmez işin yatmak satar anasını!...

* * *

Bu çok bilinen, ola ki zaman içinde hayli değişikliğe uğrayan hikayeyi niye mi anlattık? Ben, Demirel hükümetinin tutumunu, iyice müflisleşen paşazadenin odunculuk serüvenine benzetiyorum. Demirel hükümeti, iktidar koltuğuna oturuşundan hemen sonra, kitlelerin ara seçimlerde kendisine açtığı krediyi hızla tüketmeye başladı. Kitlelerin bütün isteklerine sırt döndü, Türkiye'nin bütün gereksinmelerini görmezden gelir oldu. Ve kısa süre içinde öylesine sorunlar yığıldı ki önüne, Demirel tıpkı öyküdeki paşazade gibi, dağ gibi sorunların eteğine yatıverdi, bugün her sözü ve her girişimi, paşazadenin dalgacılığını çağrıştırıyor:

– Bitmez işin yatmak satar anasını!..

Somut örnek mi? Hangi birini sayalım. İşkence olayları karşısında Demirel'in tutumu şöyledir:

– İşkence yok... Bunlar beynelminel taktiklerdir, işkence diye bağıranlar, devletin güvenlik kuvvetlerini görev yapamaz hale getirmek istiyorlar...

MHP'li komandoların cinayetleri karşısındaki tutumu ise şöyledir:

– Bana sağcılar cinayet işliyor dedirtemezsiniz...

Ecevit ve Erbakan'ın üçlü koalisyon önerileri karşısındaki tutumu:

– Biz CHP ile koalisyon yapamayız.. Bulun 226'yı ve düşürün bizi...

Şimdi her şeyi bir yana bırakalım. Ecevit ve Erbakan'ın üçlü koalisyon önerisi, gerçekte AP için bir cankurtaran simidi değil midir?

Evet, öyledir. Ama Demirel bunu göremiyor, yahut görüyor da, paşazade uyuşukluğundan sıyrılıp Türkiye'nin sorunlarına yapışma niyetinden yoksun.

Demirel, bizzat biriktirdiği dağ gibi sorunların eteğine yatmayı sürdürebilir. Hatta arada bir tutturduğu ters türküleri daha tiz perdeden okuyabilir. Örneğin Cumhurbaşkanlığı seçimini yokuşa sürebilir, asgari ücret yasasını uyutabilir, grevleri erteleyebilir, güvenlik kuvvetlerinin kıyımlarını görmezden gelebilir, gazetecilerin nedensiz gözaltına alınmalarına ses çıkarmayabilir, emekli işçilerin kıdem tazminatlarını hasıraltı edebilir, zamların ve partizanlığın dizginlerini koyverebilir ve hatta iyice şaşırtıp, şu faiz hadleri sorununda olduğu gibi, kendi safındakilerin bile şimşeklerini üzerine çekecek girişimlerde bulunabilir... Hepsine bir yekun çekersek, ülkemizin dağ gibi sorunlarının eteğinde mışıl mışıl uykuya varabilir..

Varabilir ama, hesapta, mışıl mışıl uyurken üç hilalli kurda yem olmak yok mudur?!..

düşünce dünyası

TÜBERKÜLOZDA SON DURUM

Dr. İrfan Gökçay

22.6.1980 tarihli gazetelerde Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Dr. Münif İslamoğlu'nun bir demecini okuduk. Demeçte tüberkülozun (verem hastalığı) kontrol altına alındığını ve bununla da çelişik olarak tüberkülozdan ölenlerin sayısının 100.000'de 9'a düştüğünü belirtiyordu. Şimdi bu demecin ne derece gerçekleri gösterip göstermediğini anlatalım.

Tüberküloz her şeyden önce bir sefalet hastalığıdır. Bu hastalığa toplumun her kesiminden insan yakalanabilir,ama bu hastalıktan en çok toplumda sosyo-ekonomik açıdan alt seviyelerde olanlar ölür.

Bu hastalıkla mücadele uzun yıllar alır. Ülkenin sosyo-ekonomik gelişmesine ve milli gelirin artmasına bağlı olarak mücadelede başarı kazanılır. Bizim ülkemizde de 1950 yıllarından itibaren büyük boyutlarda kendini hissettiren tüberkülozla mücadeleye ciddi olarak başlanılmıştır. O yıllarda en çok öldüren hastalıklarda birinci sırayı tüberküloz alıyordu. O döneme kadar verem savaş dernekleriyle yürütülen cılız mücadeleye devlet bütün ağırlığıyla katıldı. Verem Savaş Genel Müdürlüğü diye ayrı bir örgütlenme oluşturuldu. Böylece bütün Türkiye çapında mücadele seferber edildi. Milli verem savaş programında uygulanan prensipler oluşturuldu. Bu prensipler şunlardır: 1- Eğitim ve propaganda 2- Koruma 3- Erken teşhis 4- Tedavi 5- Sosyal yardımlar. Her konuda olduğu gibi Bakanlığın önünde birtakım çıkmazlar vardı. Bunları yukardaki başlıklarla gözden geçirelim.

Eğitim ve propaganda: Bu çerçeve içerisinde eğitilen doktor ve yardımcı personel sayısı Türkiye toplumunun nüfusuna uygun mu değil mi diye araştırırsak yeterli olmadığı ortaya çıkar. Şöyle ki: 1950 yılından beri 878 doktor, 600 hemşire, 1291 yardımcı personel bu alanda eğitilmiştir. Bu elde edilen sayının da bugüne dek kalıcı olmadığı en azından şu anda 878 doktorun verem savaş mücadelesinde bulunmadığı açıktır. Zira bu hekimlerin büyük çoğunluğu pratisyen hekimdir ve verem savaş mücadelesinden ayrılıp başka dallarda çalışmaya devam etmiştir. Böylece Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı istatistiklerinden anlaşıldığı gibi büyük bir personel yetersizliği göze çarpmaktadır.

Veremden halkı korumak için BCG aşısı uygulaması yapılmaktadır. Elde olan verilerden Türkiye'de 1953 ten 1978 sonuna kadar 33 milyon kişi aşılanmıştır. Bu 33 milyon kişiden sadece 5 milyon kişiye BCG aşısı uygulaması tekrarlanmıştır. Şimdi bu durumu ele alıp inceleyelim: BCG aşısı 100 kişiye uygulandığı zaman 70-80 kişiyi 5 ile 15 yıl arası tüberkülozdan korumaktadır. Verilen 33 milyon rakamı 1953'ten beri olan uygulamalardan sonraki rakamdır. 28 milyon kişiye aşı tekrarlanmamıştır. Kesin rakamla söylenemezse bile 28 milyon kişinin büyük bir çoğunluğu risk altındadır. Ayrıca günümüzün 45 milyon nüfusunda yaklaşık 8-10 milyon kişi aşılanmamıştır. Bu grup kesin risk altındadır.

Yapılan verem taramalarında yaklaşık 12-15 milyon kişinin tüberküloz basili taşıdığı ortaya çıkarılmıştır. Bu kişilerin büyük çoğunluğu aktif bir şekilde verem hastası olmasalar bile yukarıda tanımladığımız gibi sefaletin artması oranında bünyelerinde taşıdıkları basili çevreye saçar duruma geleceklerdir.

Son devlet hıfzısıhha raporlarından yaklaşık ülkemizde 225 bin basil saçan aktif tüberkülozlu olduğu anlaşılmaktadır. Sadece bu sayı bile küçümsenmeyecek bir durumu ifade etmektedir. Bu kişiler risk altında olan toplumu tehdit etmektedir. Böylece tüberkülozun kontrol altında olmadığı, bilakis tüberkülozun tehlikeli boyutlara varmasına gebe olduğu ortaya çıkmaktadır.

Tüberküloz mücadelesinin bir safhası da erken teşhistir. Erken teşhisten anladığımız vakaların teşhisinden sonra tedavisinin yapılıp bu kişilerin tekrar topluma kazandırılabilmesidir. Erken teşhis vasıtaları şunlardır: Hastanın kliniği, mikrofilm ve kültürdür. Bunları teker teker yazımızda ayrıntılı inceleme olanağımız yok, fakat kabataslak meseleye bakacak olursak bu erken teşhis vasıtalarını kullanacak ehliyetli ve yeterli personel gereklidir. Bunun böyle olmadığını yukarıda anlatmıştık. Ayrıca ülkemizde ekonomik sıkıntılar ve döviz yokluğu nedeniyle mikrofilm ve kültür olanakları yeterli kullanılamamaktadır. Erken teşhis edilip tedavi edilmesi gereken aktif tüberkülozlu sayısı gittikçe artacaktır.

Günümüzde erken teşhis vasıtalarının ulaştığı hastalar için uygulanması gereken ilaçlar oldukça pahalıdır. Bu ilaçlardan bir kısmı bakanlık tarafından kısıtlı miktarda bedava dağıtılmaktadır. Yapılan mikrop hassasiyet testlerinde bu ilaçların çoğunun tüberküloz mikrobuna hassas olmadığı tespit edilmektedir. Tüberküloz mikrobuna en etkili ilaç olan rifampisin'in bir kapsülü 70 Türk lirasıdır. Bu ilacı hasta kendi bütçesinden almak zorundadır. İlaç bir yıl kullanılmak durumunda olduğundan maliyeti 25 bin liraya varmaktadır. Böylece yoksul hastalar ilac yönünden çıkmaza girmektedir. Bu çıkmaz ekonomik bunalımın önümüzdeki yıllarda gittikçe artmasıyla daha da belirginleşecektir. Zaten günümüzde birçok ilaç ya bulunmamakta ya da karaborsadadır. Bu durum tüberküloz ilaçları için de geçerlidir. Tüberküloz tedavi kurumlarını inceleyecek olursak Türkiye'de SSYB'ye bağlı 7500 verem yatağı mevcuttur. 225 bin aktif tüberkülozluya göre bu sayıda yatağın yetersizliği ortadadır. Hastaların yatarak tedavi edilmesi gerekmektedir. 1978 yılında sadece 38 bin 555 hasta yatarak tedavi edilmiştir. Geriye kalanların durumu meçhuldür.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının fakir tüberkülozlu hastalara gıda ve yiyecek gibi sosyal yardımları vardır. Bunun için 1979 bütçesine Türkiye'deki bütün fakir hastalar için 5 milyon lira konmuştur. Bunu senelerdir verem mücadelesine önem verilmeyişinin son örneklerinden biri olarak verebiliriz.

Verem savaş mücadelesinin bir de örgütsel çıkmazları vardır. Son yıllarda bu mücadele sosyalizasyon kanununun uygulandığı bu bölgelerde sağlık ocağı çalışması içine alınmıştır. Sosyalizasyonun kendi üzerindeki görevleri bile zor yaptığı bu şartlarda verem savaşının nasıl yürütüldüğü içler acısıdır. Zaten sağlık ocakları genel sağlık sorunlarına yönelik yeterli bulunamazken tüberküloz canavarı böyle güçsüz örgütlenmeye terkedilemez. Köylerde PPD taramaları artık yapılmıyor. Kırsal bölgelerde vasıta ve film yetersizliğinden ötürü mikrofilm taramaları son yıllarda oldukça aksamış durumdadır. BCG aşısı ocaklara bağlı köylerde çoğu kez yetersiz ve hatta bazı yerlerde hiç yapılmamaktadır. Bütün bunları bakanlığın kendi raporlarından çıkarabiliriz.

Ülkemizde, tüberküloz kontrolümüz altında değildir. Gelecek yıllarda aktif verem hastalarının sayısında şiddetli artış olacağını söylemek kehanet olmayacaktır.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

Okulumuz kapanırken geride kalan yıla bir bakış

Okulumuz İstanbul Yüksek Teknik Öğretmen Okulu 1976-77 öğrenim yılında öğretime başlamıştır. Kuruluş amacı esas itibarıyla Endüstri Meslek Liselerine ve Teknik Liselere öğretmen yetiştirmektir. Fakat bugün teknik öğretmenlerin durumunu incelediğimiz zaman büyük çoğunluğun öğretmenlik yapmadığını, sanayide teknik eleman olarak çalıştığını görmekteyiz. Geçim şartlarının ağırlaşmasına karşın ücret yetersizliği, öğretmen kıyımı ve öğretmenlerin can güvenliğinin olmayışı bu duruma yol açmaktadır. Sanayinin gelişmesine kuvvetle ihtiyaç olan ülkemizde, sanayiye teknik eleman yetiştiren öğretmenlerimizin sorunlarına cevap verilmesi ve teknik olanakların sağlanması her zamankinden acil önem kazanmıştır.

Okulumuz,açıldığından bugüne dek diğer öğretim kurumlarına nazaran daha sağlıklı bir eğitim ve öğretim sürdürmüştür. Bu arada faşistler tarafından katledilen Eyüp Küçükpalamutçu ve jandarma tarafından öldürülen Serap Şimşek adlı arkadaşlarımızı saygı ile anıyoruz.

1979-80 öğretim yılını da acı tatlı günleri ile geride bırakıyoruz. Bu yazıyı hazırlamaktaki amacımız geçmişten ders çıkararak, aynı hataları önümüzdeki senelerde tekrarlamamaktır.

Öğrenciler olarak elbette birtakım akademik demokratik taleplerimiz var. Ne var ki bu taleplerimiz bir avuç maceracının elinde sopa olarak kullanılmaktadır. Öğrenciler zaman zaman zorla, baskı ile boykotlara ve forumlara sokulmak istendi. Bunun birtakım örnekleri geçmiş senelerde olduğu gibi bu sene de yaşandı. Çeşitli ölüm yıldönümlerinde günlerde duraklar tutularak, öğrencilere gözdağı verilerek boykotlar yapıldı.Bu ve buna benzer eylemler öğrenciler arasındaki birliği zayıflattığı gibi büyük bir kitlenin devrimciliği zorbalık olarak görmesine neden olmaktadır. Hatta, öğrencilerin büyük bir bölümü bu tip eylemlerin yapılacağı günleri okula gelmeyerek tepkilerini dile getirmektedirler.

Öğrencilerin akademik - demokratik taleplerini kazanmak için mücadele edilmeli, hatta tarihteki birlik ve mücadele günleri anılmalıdır. Fakat bu mücadelelerde öğrencilerin birliği korunmalı, eylemin zamanı, sınırı, getireceği götüreceği hesap edilerek bütün öğrencilerin gönül rahatlığıyla katıldığı eylemler olmalıdır. Ayrıca, öğretmenlerin, kamuoyunun desteğini alan bir eylem çizgisi izlenmelidir. Nitekim okulumuzda öğrencilerin yemek sorununun çözülmesi için haklı bir eylem yapıldı. Kadıköy Postanesine gidilerek uzun bir kuyruk oluşturma ve TBMM Başkanlığına yemek ödeneklerinin artırılması için telgraf çekme eylemi kamuoyunda yankı uyandıran doğru bir eylemdi.

Bugüne kadar maceracı eylem çizgisinde ısrar edenler, özellikle içinde bulunduğumuz ortamı değerlendirmeden, gericiliğin azgınlaştığı, devlet terörünün gündeme geldiği ve hakim sınıfların özellikle öğrencilere saldırmak için fırsat kolladığını gözönüne almadan provokasyona açık eylemlerde ısrar ettiler. Nitekim bunun sonucunda Serap Şimşek adlı arkadaşımızın jandarma tarafından kurşunlanmasının şartlarını yarattılar. Bu gibi olayların yarattığı etkiyi kullanan hakim sınıflar ve onların yayın organları suçsuz arkadaşımızı anarşist olarak gösterdiler. Okul öğrencilerinin ve öğretim üyelerinin açıklamalarına rağmen bu tutumu sürdüren TRT ve bazı yayın organlarını protesto ediyoruz. Aynı zamanda olay sonunda gözaltına alınan suçsuz arkadaşların serbest bırakılmasını ve gerçek suçluların tutuklanmasını istiyoruz.

Bu olay karşısında okul idaresinin almış olduğu tutumu yürekten destekliyoruz. Okul idaresinin bu tutumu, öğretmen öğrenci birliğini kuvvetlendirmiş ve öğrencilerin öğretmenlerine olan saygınlığını artırmıştır. Ne var ki maceracılar, her alanda olduğu gibi bu konuda da öğretmen öğrenci ilişkilerini tahrip edici tutum almışlardır. Hatta bu tutumu, öğretmen dövmeye kadar vardırmışlardır. Değerli öğretmenimiz ve Müdür Başvekilimiz Saadettin Dokuyucu 'devrimci' çalışmaları engellediği gerekçesi ile bir grup zorba tarafından dövülmüştür. Bu tutumu nefretle kınıyoruz ve bu zorbaların peşinden giden arkadaşlarımızın maceracılığın vardığı bu noktada durup düşünmelerini bekliyoruz. Demokrasi düşmanlarının saldırısı ile her gün karşı karşıya oldukları günümüz şartlarında, öğretmenimize yönelen bu saldırı ne ye hizmet etmektedir? Devrimcilik adına yapılan bu saldırının faşistlerin saldırılarından farkı nedir? Bu olay karşısında okul idaresinin yapmış olduğu aşağıdaki açıklama hepimize örnek olmalıdır:

ÖĞRENCİLERE

"Okul Müdür Vekilimiz sayın Saadettin Dokuyucu 17 Haziran 1980 Salı günü görevinden evine dönerken 20.20 sıralarında okuldaki "Devrimci öğrencilere!" baskı yaptığı iddiası ile müessif bir saldırıya uğramıştır.

"Değerli arkadaşımıza yapılan haksız isnatları ve olayı nefretle kınarız.

"Bu gibi saldırıların nereden gelirse gelsin bizleri, Atatürk ilkelerine bağlılıktan ve demokratik tutumumuzdan ayıramayacağı bilinmelidir."

Yüksek Teknik Öğretmen Okulundan DGB'li öğrenciler.

Devrimci olarak ortaya çıkanların marifeti

Burası Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampüsü. Dağların arasında mahsur kalmış, öğrencilerin yakıştırdığı gibi gerçekten "modern hapishane".

Devrimciler var diyorlar bu okulda, yurtseverler, demokratlar. Sosyal hayata yön veren kişiler... Öğrencilerin sorunlarına kulak veren, önderlik eden devrimciler!

Beytepe'nin tasviri kısaca böyle.

Devrimci olduğunu söyleyerek ortaya çıkanların bir marifetini anlatacağım.

Dev-Yol siyasetinin yönetiminde olduğu Beytepe Tüketim Kooperatifi okulda gazete satışlarına başlamasıyla gerçekten de önemli bir sorunu gidermiş oldu. Öyle ki, özellikle yurt öğrencileri için şehire gidip gazete almak tek kelimeyle "dert"ti.

Ne yazıktır ki, halkın sesi, gözü, kulağı olan "devrimci gazete Aydınlık"ı getirmediler. Öğrencilerin onların bu tutumlarını tepkiyle karşılayarak kınamaları onları etkisiz kıldı. Ne var ki devrimci olduklarını söyleyen bu kişiler Aydınlık'a karşı engellemelerini sürdürdüler. Önceleri ihtiyaçtan daha az sayıda Aydınlık getirdiler. Arkadaşların kendileriyle yaptıkları tartışmalar sonucu bu sorun da giderildi. Ancak gün gün engellemeler devam ederken yeni bir yol daha buldular. Dışardaki gazete ve dergilerin asıldığı panoya Aydınlık'ı asmıyorlardı.

Nasıl devrimcidir ki bunlar, burjuvazinin yayın organını kapağındaki yoz kültürün simgesiyle boy boy asarlar. Nasıl devrimcidir ki bunlar, devrimci ahlakla bağdaşmayan, yoz kültürün paçavralarını, halkın gazetesi Aydınlık'a tercih ederler. Gerici faşist dedikleri gazetelere panoda yer bulurlar.

Nasıl devrimcidir ki bunlar, "Gazeteyi panoya niye asmıyorsunuz?" sorusuna "Emir böyle" diye cevap verirler.... "Aydınlık asılacaktır" deyip, aynı görüşü paylaştığı kişi arkasını döndüğünde panodan Aydınlık'ı indirirler.

Olanları aynen aktardım. Belki inanasınız gelmiyor bu duruma. Ben de öyle, ama gercek.

Uyarıyoruz. Faşist terörün azgınlaştığı bir dönemde MHP'ye karşı tutarlı mücadele veren Aydınlık gazetesine karşı engellemelerin olması düşündürücüdür.

Irkçılığın körüklendiği, mezhep kavgalarının arttığı, faşistlerin iç savaş başlatma çabalarının had safhaya ulaştığı, Rusya tehdidinin daha fazla hissedilir olduğu bir dönemde "sol"un birliğini savunmak, devrimci bir sorumluluktur.

Bir Okuyucu

Köyişleri Bakanlığının dikkatine

Köyümüz halkının sabrı kalmadı

Adana iline bağlı Kayarcık köyü halkı adına köy muhtarı olarak sorunlarımız aşağıda dile getirilmiştir. Yardım ve ilgilerinizi bekliyoruz.

1- Köyümüzün içme suyu bizim baş sorunumuzdur. Çünkü nüfus gittikçe artmakta olup kişi başına bir bardak su da düşmeyecektir. Köyümüz 7-8 yüz yıl önce kurulmasına rağmen köyün ilk kurucuları atalarımızın yararlandıkları kaynaktan başka suyumuz yoktur. Adana YSE tarafından müteaddit defalar su getirmek için çalışmalar yapılmış olup hiç bir çözüm getirilmemiş. Sadece milli servetin yer altında çürümeye terk edilmesi sağlanmıştır. Köy olarak yaptığımız her türlü emek, maddi yardımlar da böylece heba olmuştur. Bu sorunumuza gerçek bir çözüm yolu bulmanızı ve yardımlarınızı bekliyoruz.

2- Köyümüz 300 haneli ve 2000 nüfuslu olmasına rağmen medeniyetin insanlığa büyük bahşi elektrikten de yoksun. 3 km. yakınımızdaki köylere elektrik gelmesine rağmen köyümüze sadece 1979 yılında direkler dikilmiş ve öylece terk edilmiştir.

3- Yolumuz her yıl kış aylarında kullanılmaz hale gelirken bu yıl sel felaketi nedeniyle yaz mevsiminde de kullanılmaz durumdadır. Köyümüz ile ilçe arasında Seyhan Irmağının bir kolu olan Göksu yakınından geçen yolumuzun birçok yerleri kullanılmaz hale gelmiştir. Bu nedenle ilçe ile köyümüz arasında çok zor ulaşım yapılmaktadır. Yolumuzun tamiri hususunda gerekli emirleri vermenizi bekliyoruz.

4- Köyümüze sağlık ocağı yapılması için gerekli girişimlerde bulunulmuş. Arsası temin edilmiş fakat bir türlü bina inşasına başlanamamıştır. Bu sorunumuza da bir an önce çözüm bekliyoruz.

5- Köyümüzde ortaokul açılmış fakat binası yoktur. İlkokulun bir dershanesinden bu yıl faydalandık ama gelecek yıllarda ilkokulun kendine de yetersiz olan bu binasından fayda sağlama olanağımız kalmayacaktır. Bu nedenle köyümüz ortaokulu için bina yapılması için gereğini yapmanızı.

Yukarıda sıraladığımız birçok dertlerimiz arasından seçilmiş acil ihtiyaçlarımızın çözümü için artık bekleme sabrı köy halkında kalmamıştır. Ümitlerimizi kırmayacağınızı umar, gerekli emir ve işlemleri yapmanızı yüce makamınızdan arz ederiz.

En derin saygılarımla.

Kayarcık köyü muhtarı
Hamza Yardımcı

HALK SAĞLIĞI

Dr. Nadir Paksoy

Gizli açlık ve beslenme

Denizli'den bir öğretmen arkadaş gönderdiği mektupta "Gizli açlık nedir?" diye soruyor.

Bu konuya değinmeden önce beslenme üzerinde durmak istiyorum. Tüm canlıların yaşayabilmesi için dışardan gerekli maddeleri alarak bunları kendi organizmaları için yararlı hale getirmesi olayıdır beslenme. İnsanlar için bu gerekli maddeler nelerdir? Protein, yağ, karbonhidrat (şeker), vitamin, birtakım minareller (kalsiyum, fosfor, sodyum, potasyum v.s.) ve su. Bu saydıklarımız insanın temel yapı taşlarıdır ve çeşitli besin maddeleri yoluyla alınırlar.

Proteinler beslenmede en önemli yeri teşkil eden maddelerdir. Ana görevi vücudun büyümesi ve tamirinde rol oynamasıdır. Hayvansal ve bitkisel olmak üzere iki grupta toplanır.

Hayvansal proteinler: Et, süt, yumurta, peynir;

Bitkisel proteinler ise tahıl, sebze ve çok az olarak da meyvalarda bulunur.

Karbonhidratlar vücuda sıcaklık ve çalışma enerjisi sağlayıp unlu ve şekerli gıdalarda bulunurlar. Yağlar bitkisel ve hayvansal kökenli olup enerji kaynağıdırlar. Vitaminler ve minareller de vücuttaki çeşitli kimyasal olaylarda görev alırlar ve hayvansal-bitkisel birçok gıdalarda bulunurlar.

Beslenme konusunda bu temel girişten sonra dengeli beslenme sorununa değinelim biraz. Dengeli beslenme, yukarıda saydığımız maddeleri içeren besin maddelerinin belirli bir oran dahilinde alınmasıyla olur. Şöyle ki: Bir erişkinin günde 500 gr. karbonhidrat, 70 gr. protein, 70 gr. yağ alması gerekir. Eğer kişi daha ağır işler yapıyorsa bu miktar şüphesiz artacaktır. Türkiye'de halkın büyük çoğunluğu eksik ve dengesiz beslenmektedir. Yani daha çok tahıl ürünlerine dayanan bir beslenme biçimi uygulanmaktadır. Bu şekildeki beslenmeye "gizli açlık" adı verilir. Yani pratik anlamda kişi karnı tok olarak sofradan kalkıyordur belki, ama vücudun ihtiyacı olan maddeleri gerektiği miktarlarda almadan. Bol miktarda ekmek, unlu gıdalar, tahıldan yapılmış gıdalar yenmektedir. Sonuçta proteinden fakir, karbonhidrattan zengin bir beslenme ortaya çıkmaktadır.

Bunun nedeni kuşkusuz başta ekonomik temellere dayanır. Geliri düşük geniş halk kitleleri, işçiler, köylüler, memurlar, öğrenciler, deyim yerinde ise, "ekmeği ekmeğe katık ederek" beslenmektedirler. Etin kilosunun 300 TL, peynirin kilosunun 200 TL. olduğu bir ortamda sofradan aç kalkmamak için ekmek ve tahıldan yapılmış gıdaları yemek zorunda kalmaktadırlar. 1 kilo et parasına 30 somun ekmek, 1 litre süt parasına 4 somun ekmek alındığı ülkemizde tahıla dayalı bir beslenmeye gidilmesi bugünkü ekonomik koşulların kaçınılmaz bir sonucu olarak karşımıza çıkar.

Yukarıda normal olarak bir kişinin 70 gr. protein alması gerektiğinden söz ettik. Bakınız 70 gr. protein için neler yemek gerekir:

100 gr. beyaz peynirde 13 gr., 100 gr. kaşar peynirde 24 gr., 1 bardak sütte (100-150 gr.) 4 gr., 100 gr. sığır etinde 20 gr., 2 yumurtada 13 gr., 1 ekmekte (450 gr) 24 gr. protein vardır. Yani kişi 70 gr. protein almak için günde yaklaşık 400 gr. et veya yarım kilo peynir veya 3 somun ekmek yemek zorundadır. Ancak bunlar sayısal değerlerdir. Çünkü sırf tahıldan alınan veya sırf hayvansal gıdalardan alınan maddelerin arzu edilen bir yanı yoktur. Kaba bir sayı ile besin maddelerinin yarısının hayvansal,yarısının da bitkilerden alınması gerekir. Ülkemizde de hayvansal ürünler pahalı olduğu ve artan hayat koşulları emekçi kitleleri iyice zor duruma soktuğundan akşam işten eve dönen halk yığınlarının kucaklarında somun ekmeklere rastlanmaktadır et, süt, yumurta yerine.

Önümüzdeki yazıda beslenme konusuna tekrar değineceğiz.

BİRBUÇUK YIL SÜRE ZARFINDA ADİ VE OTOMATİK VAGON, KAMYON VS. DEN ±%25 TOLERANSLA 600.000 TON CEVHER V.S. MALZEME BOŞALTTIRILACAKTIR

İkmal Müdürlüğümüz.

Şartnamesi, bedelsiz olarak aşağıda adreslerden alınabilir.

1- KARABÜK'TE: Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi Tedarik ve

2 – İSTANBUL'DA: Sirkeci, Yalıköşkü Cad. Yalıköşkü Han Kat:4-5 deki Mümessilliğimiz.

3 – ANKARA'DA: Küçükesat, Bükülüm Sok. No: 22'deki Mümessilliğimiz.

İSTEKLİLERİN şartnamemiz esaslarına göre hazırlayacakları kapalı teklif mektuplarını, geçici teminatlarıyla birlikte engeç 16 Temmuz 1980 Çarşamba günü saat 14.00'e kadar Karabük'teki Müessesemiz Haberleşme ve Arşiv Müdürlüğünde bulundurmaları ilan olunur.

(Basın: 17135-770)

İLAN

DEVLET ORMAN İŞLETMESİ MERSİN MÜDÜRLÜĞÜNDEN

EMVALİN Cins ve Nev'i	PARTİ Adedi	MİKTARI Adet	M3	MUHAMMEN DM3 Bedeli	% 7,5 Teminatı
3.S.N.B.Çk.Tomruk	6	1549	342.268	6850.-	176.000
3.S.Cz.N.B.Tomruk	89	18772	3845.166	5500.-	1.587.000
3.S.K.B.Çz.Tomruk	20	3908	630.009	3800.-	180.000
2.S.Çz.Maden direk	12	4121	389.489	3500.-	103.000
Çz.Tel direk.	+ 1	+ 387	+ 98.991	6030.-	+ 45.000
YEKÛN	128	28737	5305.923		2.091.000

1- İşletmemizin ÇAVUŞLU, KUYULUK, TÜMÜK ve ÇAMLIK depolarında mevcut 128 parti muhtelif cins orman emvali % 50'si peşin ve bakiyesi 6 ay vadeli olarak açık artırmaya çıkarılmıştır. Ayrıca 34 nolu parti iki defa satışa konulduğu halde talipli çıkmadığından % 10 indirimli olarak satışa konulmuştur.

2- Satış 15.7.1980 tarihine rastlayan SALI günü saat 13.00'de İşletme Müdürlüğü satış salonunda toplanacak komisyon huzurunda 15/C model şartname hükümlerine göre yapılacaktır.

3- Satışla ilgili ilan, şartname ve müfredat listesi İşletme Müdürlüğümüzde görülebilir.

4- Vergi ve resimler alıcıya, ilan masraflarının işletmemize ait olduğu İ L A N olunur.

(Basın: 17271-773)

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR BİRLEŞİN

BAYAŞ Basın Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmen ORAL ÇALIŞLAR

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S.AYDOGAN BÜYÜKÖZDEN O.GÜRHAN
Müessese Müdürü: ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu/İstanbul. Tel: 26 52 44 26 42 93 İdare Tel: 26 61 78
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri. Baskı: İst. Güntur. Dağıtımı: GAMEDA

BÜROLAR:
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8 Kızılay. Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı 452. Sok. 25/3 Konak: Tel: 13 10 90 - 25 25 54
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 3900
DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı Kat: 3 No: 30 Dörtyol
Tel: 38 57 ADANA: Kızılay Cad. 104 Sok. No: 23 Tel: 103 42

İLAN TARİFESİ-ABONE
Başlık yanı 4000 TL. 8 hariç diğer sayfalar st/cm 900 TL. 8. sayfa st/cm 1000TL. Renkli st/cm 1700 TL. Doğum, evlenme, ölüm st/5 cm 2000 TL. Küçük ilanlar kelimeşi 30 TL.
ABONE: Yurtiçi 3 aylık 900 TL. 6 aylık 1800 TL. 1 yıllık 3600 TL. Yurtdışı 3 aylık 1125 TL. 6 aylık 2250 TL. 1 yıllık 4500 TL. Dış ülkeler için posta ücreti alınır.

22340 - 827

ABD Bangkok'a askeri yardım gönderince

Moskova çatışmalar konusunda Tayland'ı suçladı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

AJANSLAR, Kamboçya'da üslenen Vietnam birliklerinin Tayland topraklarındaki saldırılarını sürdürdüğünü bildirirken, Sovyet resmi haber ajansı TASS, bölgedeki çatışmaları Tayland'ın çıkarttığını ileri sürdü.

Tayland hükümetinin "Kamboçya Halk Cumhuriyetine" saldırdığını iddia eden TASS, ABD'nin de bölgedeki gerginlikten yararlanarak etkisini artırmak istediğini öne sürdü.

Hatırlanacağı üzere, Washington yönetimi, Vietnam birliklerinin Tayland'a yönelttiği saldırıları kınamış ve Bangkok hükümetinin talebi üzerine Tayland'a acil olarak silah vermeyi kabul etmişti.

Öte yandan Tayland hükümeti, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'a bir mektup göndererek Vietnam saldırısını kınadı ve BM'nin bölgeye gözlemciler göndermesini istedi.

(Devamı sa. 6 sü. 4'de)

Basından inciler

«Demokrat» gazetesinin bir haberi

3 Temmuz tarihli "Demokrat" gazetesi, Güneydoğu Asya'daki çatışmaları şöyle anlatıyor:

"Bilindiği gibi, Tayland-Kamboçya sınırındaki çatışmalar, Vietnam ve Kamboçya'daki Samphan yönetimine bağlı birliklerin Tayland'daki göçmen kamplarına baskın düzenlemesi ve Tayland birliklerinin de Kamboçya topraklarını topçu ateşine tutmasıyla başlamıştı. Vietnam ve Kamboçya birliklerinin saldırı düzenlediği göçmen kamplarında üslenen Kızıl Kmerler ve Özgür Kmerler, sınırı geçerek Vietnam birliklerine ve Kamboçya'daki Samphan yönetiminin birliklerine karşı baskınlar düzenliyorlardı."

Bu iki cümlelik açıklamadan kimin kime saldırdığı anlaşılmadığı gibi, iki tahrifat var:

* Tayland'daki göçmen kamplarına baskın düzenleyen "Demokrat"ın iddia ettiği gibi Samphan yönetimi değildir, Vietnam tankları-

(Devamı sa. 6 sü. 4'de)

Schmidt, parlamentoya gezisiyle ilgili bilgi verdi

Genscher'e göre, Sovyetler Avrupa'daki füzeler konusundaki tutumlarını değiştirmiş

DIŞ HABERLER SERVİSİ

FEDERAL Almanya Dışişleri Bakanı Hans Dietrich Genscher, ABD'ye yaptığı kısa gezide Carter'la görüştükten sonra ülkesine döndü.

Genscher, ABD Başkanı Carter ve Dışişleri Muskie'nin Schmidt-Brejnev görüşmeleriyle ilgili bilgileri "son derece yararlı" bulduklarını" belirtti.

Batı Alman Başbakanı ayrıca, Sovyet yönetiminin, Avrupa'daki orta menzilli füzelerin azaltılması görüşmelerini reddeden tutumunda bir değişiklik gördüğünü söyledi.

Genscher" ABD ile müttefiklerinin şimdi, Avrupa'daki nükleer silahların dengelenmesi konusunda NATO tarafından yapılan öneriye Sovyetlerin tepkisini inceleyeceklerini sözlerine ekledi.

ABD Dışişleri Bakanı Muskie ise, "ABD ve müttefiklerinin Rusların tutumunu yapıcı bir anlayışla inceleyeceklerini" ifade etti. Muskie, Schmidt'in Moskova'da, Afganistan ve füzeler konusunda müttefiklerin tutumunu kararlılıkla savunduğunu ileri sürdü.

Öte yandan Batı Alman Başbakanı Helmut Schmidt, Moskova gezisi konusunda Federal Alman Parlamentosuna bilgi verdi.

Mem-Der'in anarşi kaynağı olduğunu iddia etmişti

Mem-Der: "MHP Çorum Milletvekili Mehmet Irmak'ı ispata çağrıyoruz"

ANKARA (ÖZEL)

MEMURLAR Derneği (Mem-Der) Merkez Yürütme Kurulu basına bir açıklama yaparak Çorum Milletvekili Mehmet Irmak'ı iddialarını ispat etmeye çağırdı.

MHP Çorum Milletvekili Mehmet Irmak bir soru önergesi hazırlayarak TBMM Başkanlığına ve Başbakana vermiş ve yazılı olarak cevaplandırılmasını istemişti.

(Devamı S. 6 Sü. 1'de)

Danıştayın öğrencilik hakkını feshettiği komandolar, Sağlık Bakanının özel emriyle yeniden okula alındı

Gazi Eğitim Enstitüsü de zamanından önce tatil edildi.

ANKARA (ÖZEL)

SAĞLIK ve Sosyal Yardım Bakanı Münif İslamoğlu'nun, Danıştay kararı ile öğrencilik hakkı feshedilen 110 MHP'liden 80'inin yeniden okula alınması için emir verdiği bildirildi. İslamoğlu'nun Mesleki Öğretim Genel Müdürlüğüne gönderdiği 2071 sayılı bir yazı ile 80 komandonun mayıs ayından itibaren okula başlatılmasını istediği belirtildi. Sağlık Bakanının aynı yazının bir nüshasını da Sağlık İdaresi Yüksek Okulu Müdürlüğüne gönderdiği öğrenildi.

Gerek Mesleki Öğretim Genel Müdür Yardımcısının gerekse Sağlık İdaresi Yüksek Okulu Mü-

(Devamı S. 6 Sü. 5'te)

Ödemiş köylüleri, pazarlama olanaklarının kısıtlı olması nedeniyle bu yıl binlerce tonluk patatesin tarlada çürümeye bırakıldığından yakınıyor. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Ödemişin sarı patatesi tarlada çürüyor

- **İhracat imkanı yaratılmadığı için patates üreticileri emeklerinin karşılığını bile alamıyorlar.**
- **Ödemiş ve çevresinde yetişen patates 6 bin çiftçi ailesinin geçim kaynağı durumunda.**

İSMAİL DURNA (ÖDEMİŞ)

SARI patatesiyle ünlü Ödemiş ilçesinde 6 bine yakın üretici köylü ailesi, bu yılki ürünün göz göre çürümesine çaresiz üzüntüyle seyrediyor. Pazarlama ve ihracat imkanının yaratılmaması da üretici köylüyü bu yıl daha da zor durumda bıraktı. Dönümüne 25 bin 600 lira harcayarak elde ettiği ürünkarşılığı köylü bu yıl 20 bin lira alabiliyor sadece. Ödemiş'in Ovakent nahiyesinden Ferit Uyaroğlu adlı bir üretici "Böyle giderse seneye hiç bir ziraat yapamayız. Hükümet derhal ihracat yapmalıdır. Hiç olmazsa masrafımızı karşılamalıyız. Ne tavan, ne taban fiyat veriyorlar." diyor.

Üreticilerin anlattıklarına göre bir dönüm patatese yapılan masrafın dağılımı şöyle: 350 kilo tohumluk 7 bin lira, 200 kilo gübre 3 bin lira, tarla icarı dönüm başına 5 bin lira, dönümü 500 liradan 4 kere sürülmesine 2 bin lira, yarma için 800 lira,

(Devamı sa. 6 sü. 3'de)

Ödemişli üreticiler, güneşin altında patates tarlasında ter döktükten sonra bir mola esnasında. görülüyorlar.

MHP İlçe Başkanının oğlu, sınav sırasında cevap anahtarıyla yakalandı

Meslek liselerine giriş sınav cevapları MHP'lilere dağıtıldı!

- **Van Endüstri Meslek Lisesinde cevap anahtarlarıyla yakalanan 12 kişi, cevapların MHP'lilerin üslendiği bir kıraathanede dağıtıldığını söyledi.**

MUHİTTİN ÇELEBİ (VAN)

1 Temmuz günü, bütün Türkiye'de merkezi sisteme bağlı olarak yapılan meslek liselerine giriş imtihanında; Van Endüstri Meslek Lisesinde yapılan sınav sırasında MHP taraftarı olarak bilinen öğrencilerde cevap anahtarı yakalandı. Cevap anahtarı alan öğrencilerden birisi Adilcevaz MHP İlçe Başkanının oğlu. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan soruların, MHP'lilerin eline nereden, nasıl geçtiği henüz kesin olarak anlaşılamadı. Sınavda cevap anahtarıyla yakalanan 12 kişi, cevap anahtarını MHP'lilerin üstlendiği Muhabbet Çayevinden aldıklarını ifadelerinde belirttiler. 12 kişi halen gözaltında olup soruşturma sürdürülüyor.

Türkiye çapında bütün MHP'lilerin bundan yararlandıkları ve okullardaki MHP'li öğretmenlerin de bu olayda yardımcı oldukları sanılıyor. MHP'nin özellikle ele geçirmeye çalıştığı meslek liselerinde bu işe giriştiği bildiriliyor.

Bu gelişmeler üzerine, sınavların iptal edilmesi bekleniyor.

Antbirlik'te işçi kıyımı başladı

- **TİKP yöneticileri: "Antbirlikte tertiplere son verilmelidir."**

ANTALYA (ÖZEL)

ANTBİRLİK'te içinde MHP'lilerin de bulunduğu 150 kişi işe alınırken, şimdi de işçi kıyımı başladı. Antbirlik işvereni iş yasasının 17. maddesine uymadığı gerekçesiyle 22 işçinin iş akitlerini feshetti. Antbirlik Genel Müdürlüğüne Şeref Topuz'un atanmasıyla birlikte adım adım işyerlerine içlerinde MHP'lilerin de olduğu işçileri alan yeni yöneticiler, yeni alınan bu kişiler vasıtasıyla adım adım baskılarını arttırdılar. Antbirlik Genel Müdürlüğüne Tuncay Kafasız'ın atanmasıyla birlikte Antbirlik'e alınan kişilerin sayısı yüzleri buldu.

Yerleştirilen kişiler, eski işçilere baskı uygulamalarını arttır-

(Devamı sa. 6 sü. 3'de)

Anlaşma sağlandı

Inter işçileri, grevdeki süre için 150'şer bin lira alacak

İŞÇİ SERVİSİ

BİR yılı aşkın bir süredir grevde olan Taksim'deki Intercontinental Otelinin yeni sahibi Wagon Lits-Etap işvereni ile Oleyis Sendikası arasında anlaşma sağlandığı ve her işçiye grevde geçen süre için net 150 bin lira ödenmesini kararlaştırıldığı bildiriliyor. Anlaşmazlığın en önemli konularından biri olan bu sorunun çözülmesinden sonra sendika ile işveren arasında toplu sözleşmenin diğer maddelerinin görüşülmesine başlandığı ve Inter grevinin kısa süre içinde sona erdirilmesi için çalışıldığı belirtiliyor.

TEPEBAŞI ETAP'TA SÖZLEŞME İMZALANDI

Öte yandan Oleyis Sendikası

(Devamı sa. 6 sü. 3'de)

Askeri araçta başlayan yangın, çevredeki binaları da sardı

Tunceli Merkezi yangın tehlikesi atlattı

TUNCELİ (ÖZEL)

TUNCELİ Şehir merkezi önemli bir yangın tehlikesi atlattı. Bir askeri Reonun benzin deposunun ateş alması ve alevlerin bir anda tümüyle arabayı sarması Tunceli'de insanlara olağanüstü dakikalar yaşattı. Alevlerin gittikçe yükselmesiyle birlikte çevrede bulunan dükkan, otel ve işyerleri de tutuştu.

Belediye itfaiye ekipleri olay yerine beş on dakika daha geç gelmiş olsalardı, aşırı sıcak ve çevrede bulunan binaların genellikle ahşap olması, Bütangaz bayisinin çok yakında bulunması nedeniyle yangının söndürülmesi mümkün olmayacaktı. Fotoğrafta alevler içerisinde yanmakta olan askeri Reo ve çevredeki binalar görülmektedir.

(Fotoğraf: Hasan YILDIZ)

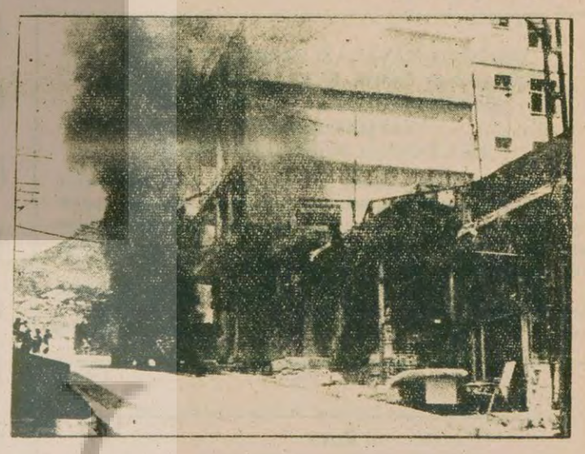

Komandolar, davadan dönen genci öldürüp cenazesine sahip çıkmak istediler

İSTANBUL (ÖZEL)

DAVADAN dönen genci öldüren komandolar Adli Tıpta bulunan cenazeye sahip çıkmak istediler. Mehmet Gülmez adlı gencin ailesi ise evlatlarını öldürenlere cenazeyi vermedi.

Daha önce aralarında olduğu MHP'li komandolardan ayrılan Mehmet Gülmez adlı 1954 doğumlu genç Esenler'de bir süre önce öldürüldü. Yakınları Mehmet Gülmez'in komandolarca davadan döndüğü için öldürüldüğünü belirttiler.

Mehmet Gülmez'in ailesini tehdit eden komandolar cenazeyi almak istediler. Fakat ailesi gencin cenazesini komandolara vermeyerek kendisi kaldırdı.

Mugabe, Güney Afrika'daki gerillalara yardımın artırılmasını istedi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

AFRİKA Birliği Örgütünün (ABÖ) Sierra Leone'de yapılan zirve toplantısında konuşan Zimbabve Başkanı Robert Mugabe, ABÖ'nün Güney Afrika'da mücadele eden gerillalara yardımını artırmasını istedi. Mugabe, Afrika'da yalnızca Namibya ve Güney Afrika'nın sömürgecilik sürecinden kurtulmadığını belirterek, somut bir destek programı hazırlanmasını önerdi.

Mugabe ayrıca, ateş-cephesi diye adlandırılan, Zambiya, Angola, Tanzanya, Botswana ve Mozambik'e de askeri yardım yapılmasını vurguladı.

ANGOLA

Bu arada Angola hükümeti Birleşmiş Milletlere başvurarak Güney Afrika hükümetinin açıklamalarının tersine, Güney Afrika birliklerinin Angola topraklarından çekilmediklerini bildirdi.

"Ödünç slogan duvarı" yüzünden cinayet işlendi

ANKARA (ÖZEL)

DEV-Yol taraftarları, Ankara Abidinpaşa'da, Kurtuluşçulardan "ödünç aldıkları" bir duvardaki sloganlarını silen bir genci öldürdüler.

Kurtuluş taraftarı bir genç cinayet olayını şöyle anlattı:

"Bundan bir süre önce Dev-Yolcular Abidinpaşa sorumlumuza gelerek, bir arkadaşlarının öldürüldüğünü, bununla ilgili duvar yazısı yazmak istediklerini, ancak duvarları kalmadığı için, bizim duvarı ödünç istediklerini söyledi. Sonunda onbeş gün için duvarı kendilerine ödünç verdik. Sloganlarını yazdılar, on beş gün boyunca dokunmadık. Ancak, bir süre sonra da bizim bazı sloganlar yazmamız gerekti. Zaten, o sırada duvarın kiralama süresi de bitmişti. Arkadaşlarımızdan biri duvardaki Dev-Yol sloganlarını silip yerine bizimkileri yazmak isterken, Dev-Yolcular olay

(Devamı sa. 6 sü. 3'de)

TİKP Altındağ ilçe Örgütü, güvenlik kuvvetlerince arandı

ANKARA (ÖZEL)

İKİ gün önce Halkın Kurtuluşu taraftarlarınca yakılmak istenen Türkiye İşçi Köylü Partisi Altındağ İlçe Örgütü, Sıkıyönetim ve polis tarafından arandı.

Aramada parti binasında hiç bir suç unsuruna rastlanmadı.

TİKP Ankara İl Başkanlığı olayla ilgili olarak basına şu açıklamayı yaptı:

"Halkın Kurtuluşu adlı grubun bir haftadır partimize yönelik saldırıları devam etmektedir. Son olarak Altındağ İlçe Teşkilatımızın bulunduğu bina, içinde yaşayan 150'yi aşkın insan bile hiçe sayılarak benzin dökülerek yakılmaya çalışılmış, tek tek arkadaşlarımıza saldırılarda bulunulmuştur.

"Güvenlik kuvvetleri "Her iki grup da birbirlerine saldırıyor"

(Devamı sa. 6 sü. 4'de)

ÇIKTI

Genel Dağıtım: TOR-DA
Hamam Sokak, No: 4,
Cağaloğlu-İstanbul
Tel: 27 25 22

30 Lira

bu köşeden...

Küfür, acizlerin başvurduğu bir araçtır

Ramazan Duran

Bingöl Sıkıyönetim Şube Müdürü Kurmay Yzb. Haluk Tamer ile, 15 Haziran günü Silvan jandarmasınca Güzeldere köyünde gözaltına alınan TİKP Merkez Komitesi yedek üyesi Eşref Yılmaz'ın durumu ile ilgili olarak 23 Haziranda görüştüm.

Kurmay yüzbaşıya, Eşref Yılmaz'ı gözaltına almalarının haksızlık olduğunu, partimizin Anayasanın güvencesi altında bulunduğunu ve arkadaşımızın mahkemeye çıkarılması gerektiğini söylediğimde; yüzbaşı beni de "içeri atmakla" tehdit etti. Konuşmamızdan kısa bir süre sonra, emniyet siyasi şubeden bir ekip, beni telefon ettiğim Bingöl İl Başkanımız Suat Kışın'ın işyerinden alarak Sıkıyönetim Komutanlığına götürdü.

Yüzbaşı Haluk Tamer, bana ağıza alınmayacak küfürler etti. Saygılı olmasını, kanunsuzluk yaptıklarını kendilerine hatırlattığımda da, "Gazetenize yazın. Size de göstereceğiz. Sizi temizlemeden huzur olmaz" gibi sözler sarfetti.

Bu sözler, gönül isterdi ki istemeyerek söylenmiş olsun. Çünkü bize, MHP'nin söylediklerini hatırlattı. Halkı cephelere bölen, birbirine düşüren, Türkiye'yi kırmızı, sarı, yeşil bölgelere ayıran Kontrgerilla ve MHP'nin politikası budur. Kitle katliamları, bunun uygulamasıdır. Maraş'ta yüzden fazla yurttaşın ölmesi, bu politikanın uygulamasıdır. Alevi ve Sünni halkın birlikte yaşadığı iller, bu politikayı hayatlarında görmüşlerdir ve bunu yapan MHP'den nefret etmektedirler.

Bana hakaret eden, tehdit eden yüzbaşı, kendisine hakaret ettiğim gerekçesiyle, ifademin alınması için beni po[illegible] Erkan Polis Karakolu[illegible] dıktan sonra serbest bırakıldım. İfademde, yüzbaşıdan şikayetçi olduğumu belirterek, savcılığın soruşturma açmasını talep ettim ve soruşturma açılmasını bekliyorum.

Siyasi partiler Anayasanın güvencesi altındadır. Bütün yetkililer, bunu kabul etsin ya da etmesinler bu hükme uymak zorundadırlar. Bu kurala uymak, demokrasinin gereğidir. Ülkemizde herkesin bu konudaki tutumu, onun safını belirleyecektir.

"Sizi temizlemeden huzur olmaz" sözleri, bize bazı çağrışımlar yapıyor. Bizi temizlemek isteyenlerin başını yeni Rus Çarı Brejnev'in çektiğini biliyoruz. Kontrgerilla da aynı tutumu almaktadır. Bizi temizlemek isteği, bunların safında yer almaktır. Doğu ve Güneydoğu bölgelerinde Rusya ve DDKD, MHP, Kontrgerilla ve Apocular gibi akımlar, bizi temizlemek istediklerini söylüyorlar ve fiili saldırılarda bulunarak bizi fiziki olarak ortadan kaldırmaya çalışıyorlar. Partimiz, şimdiye kadar bunların birçok tertip ve suikastleriyle karşılaştı.

Küfür ve hakaret, acizlerin başvurduğu yöntemlerdir. Devrimciler, gelecek aydınlık günleri şimdiden gören bir bakışa sahiptirler. Önümüzde büyük zorluklar vardır, ama gelecek parlaktır. Bu bakımdan hiç bir zaman aciz olmamışlardır. Her zaman güçlüdürler.

Görevli elbisesi giymek, hiç kimseye kanunsuzluk yapma hakkı tanımaz.

Partimiz, hiç bir zorbalığa boyun eğmemiştir. Zulmün ve zorbalığın karşısında halkımızı savunan bir kaledir. Hiç bir karanlık güç, bizi halk için mücadele etmekten alıkoyamaz.

YEDİKULE HAVAGAZI FABRİKASI BUHAR KAZANININ TAMİR, BAKIM VE ONARIMI İŞİ ŞARTNAMESİ ESASLARI DAHİLİNDE YAPTIRILACAKTIR
İ.E.T.T GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1 – Yukarıda yazılı malzeme mektupla fiat ve teklif isteme usulü ile ihaleye çıkarılmış olup, şartnamede yazılı kanuni nisbetlere göre hesap edilecek teminatı ihtiva eden teklif mektupları 17.7.1980 Perşembe günü saat 15.00'e kadar Metrohan 4. katta bulunan Levazım Müdürlüğü, Elektrik ve Gaz Kısım Şefliğine elden verilecektir.

2 – Bu işe ait şartnameler Levazım Müdürlüğü Elektrik ve Gaz Kısım Şefliğinden bedelsiz olarak alınabilir.

(Basın: 17.302-772)

İLAN
ORÜS GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FABRİKALAR MERKEZ MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1 – Orman Bakanlığı Orman Ürünleri Sanayii Genel Müdürlüğü Arhavi Yonga levha fabrikası sahasında,
a) Fabrika giriş kapısı ve bekçi kulubesi,
b) İdare binası,
c) Memur sosyal binası,
d) İşçi sosyal binası,
e) Memur lojmanı
f) İşçi Lojmanı
g) Merkezi Isıtma sistemi Bayındırlık bakanlığı yıllara göre değişken birim fiyatları (Eskilasyon) üzerinden 1980 yılı için 40.000.000.- Tl. 1981 yılı içinde 61.467.864.- Tl.lik işler kapalı zarf usulü eksiltme ile yapılacaktır.

2 – Yapılacak işin toplam muhammen bedeli 101.467.864.-Tl.dir.

3 – Eksiltme Orman Ürünleri Sanayii Genel Müdürlüğüne bağlı Fabrikalar Merkez Müdürlüğü Kızılay Atatürk Bulvarı NO: 115/4'de 18.7.1980 günü saat 15.00'de Komisyon hazurunda yapılacaktır.

4 – Eksiltmeye girebilmek için,
a) 1980 yılına ait Ticaret ve Sanayi odası belgesi,
b) Fabrikalar Merkez Müdürlüğüne hitaben işe talip olma dilekçesi,
c) Yeterlik belgesi,

Yeterlik belgesini almak için:
1 – Bayındırlık bakanlığından alınmış (B) grubunda en az keşif bedeli kadar işin eksiltmesine girebileceklerini gösterir müteahhitlik karnesini aslını veya noterlikçe tasdikli suretini,
2- Yapı araç bildirisi,
3- Mali Durum bildirisi,
4- Teknik personel bildirisi,
5- Müteahhidin elinde bulunan işleri açıklayan taahhüt bildirisi,
6- İlan tarihinden sonra alınmış Banka referans mektubu,
7- İş yerini görüp tetkik ettiklerine dair işin ait olduğu fabrika müdürlüğünden alınmış tasdikli belge,
8- İmza sirküleri veya şirket sirkülerini Orman Ürünleri Sanayii Genel Müdürlüğü belge komisyonunca 14.7.1980 günü mesai saati sonuna kadar teslim etmesi gereklidir.

5– İşin Geçici teminatı 3.060.000.- Tl.dir.

6 – Eksiltme ile ilgili dosya ilgili müdürlükte mesai saatlerinde görülebilir.

7 – Genel Müdürlüğümüz 2490 sayılı kanuna tabi olmayıp eksiltmeyi yapıp yapmamakta ve dilediğine vermekte serbesttir.

8 – Teklif mektuplarını içeren kapalı zarfı 3. maddede belirtilen eksiltme tarih ve saatinden bir saat önce komisyonu başkanlığına teslim etmiş ve idaredeki sözle eklerini imzalamış olacaklardır.

9 – Telgrafla müracaatlar ve posta gecikmeleri kabul edilmeyecektir.

10 – Duyurulur.

(Basın: 17207-771)

DERTLİ ÜLKE

FİNLANDİYA

ÖZER YAVUZ

Finlandiyalılaştırma, yumuşak yolla Sovyetleştirmedir

● 1961'den bu yana Finlandiyalılaştırma terimi, Batı Avrupalılarca "kötü bir örnek" anlamında kullanıyor

BİR süre önce Cumhuriyet gazetesi, Yalçın Pekşen'in "Dertsiz Ülke: Finlandiya" isimli seri yazısını yayınladı. Yalçın Pekşen, seri yazı süresince başlığın hakkını yemeyen bir tablo çizdi. Finlandiya ideal bir ülke olarak sunuldu. Öylesine ideal bir ülkeydi ki Finlandiya, çiçeklerin solmasını kendilerine dert edinmekten başka bir dertleri yoktu(!)

Durum gerçekten böyle mi? Gerçekten Finlandiya dertsiz bir ülke mi?

FİNLANDİYALILAŞTIRMA NE DEMEKTİR?

Finlandiyalılaştırma, dünyanın belli başlı tüm dillerine yerleşmiş siyasi bir kelimedir:

Almanca: Finnlandisierung,
İngilizce, Finlandization,
İsveçce: Finlandisering,
Fransızca: Finlandisation,
İtalyanca: Finlandizzazione vb.

Finlandiyalılaştırma, Finlandiya'nın günümüzdeki durumunun ifadesidir.

"Finlandiyalılaştırma ile kastedilen Sovyetler Birliği'ne tek taraflı olarak bağımlı duruma getirilmedir." (Anders Kung. Vad Händer i Finland S.5)

Tanınmış araştırmacılardan Buchan'a göre Finlandiyalılaştırılmış bir devlet "görünüşte bağımsız ve fakat Sovyet baskılarına açık"tır. Yine araştırmacılardan Hassner Finlandiyalılaştırmayı "Yumuşak ve modern yolla Sovyetleştirmedir" şeklinde tanımlıyor.

Finlandiyalılaştırma kelimesini ilk kullanan kişinin sosyal demokrat düşüncenin ideologlarından Alman profesörü Richard Löwenthal olduğu bilinmektedir. Sovyet Rusya'nın, Finlandiya'nın içişlerine açıkça müdahale ettiği 1958-1959 "Nattfrosten" ve 1961 "Notkrisen" yılları, Finlandiyalılaştırma terimini sık kullanır hale getirmiştir. 1961 Berlin krizi ile beliren soğuk savaş şartlarında Finlandiyalılaştırma terimini Batı Avrupalılarca "kötü bir örnek" olarak kullanılmıştır.

Kruşçev 29 Ocak 1958 tarihinde Finlandiya'yı övdü. Bu konuşma, Finlandiya'ya boyun eğdiren hükümet buhranının hemen ardından yapıldı. Kruşçev, ünlü revizyonist tezleri için Finlandiya'yı "vitrin" olarak kullanıyordu. Avrupa, Finlandiya-Sovyet dostluğundan ilham almalıydı. Finlandiya "örnek ülke"ydi. Kruşçev'in piyasaya sürdüğü revizyonist tezlerin amacı Avrupa'nın Finlandiyalılaştırılmasıydı.

1960'lı yılların sonlarında ABD'nin birliklerinin bir kısmını Avrupa'dan geri çekmesi, Avrupa Güvenlik Konferansı, karşılıklı kuvvet indirimi görüşmeleri yoğun tartışmalara yol açtı. Birçok devlet adamı, yazar ve askeri şahsiyet yumuşama çabalarının Finlandiyalılaştırmaya yol açabileceği tehlikesine işaret ettiler.

1969 Nisanında ABD Ordu Bakanı Stanley Resor, kuvvet indirimine karşı çıktı. Birliklerin azaltılmasından doğacak boşluğu Sovyetlerin kullanmak isteyebileceğini belirtti ve örnek olarak Finlandiya'nın durumunu gösterdi. Fransa eski Başkanı Pompidou, Merkezi Avrupa'da birlikleri azaltmanın "Finlandiya'yı hatırlatan bir Avrupa'ya yol açabileceği" tehlikesine dikkati çekti. (Newsweek, 6.9.1971)

Hıristiyan Demokrat Parti Başkanı Josef Strauss, Willy Brandt'ın "Doğu Politikasını", 1970 Batı Alman seçim kampanyaları sırasında eleştirdi ve Almanya'nın Finlandiyalılaştırılmak istendiğini söyledi.

Eski Kanada Başbakanlarından Nobel Barış Ödülü sahibi Lester Pearson, "Financial Times" gazetesine yazdığı bir yazıda, yumuşamanın Sovyet Rusya tarafından Avrupa'nın Finlandiyalılaştırılması stratejisine hizmet edebileceğine dikkati çekti.

Londra'da çıkan "The Daily Telegraph" gazetesi, detantın gerçekleşmesi için tek taraflı bir kuvvet indiriminin kafi gelmemesi gerektiğini, Varşova Paktı ülkelerinin de kuvvet indirimi yolunun yarısını katetmesinin gerçek bir detant arzusunu dile getireceğini, aksi taktirde Finlandiyalılaştırma arzularının bulunduğuna inanmaları gerekeceğini yazdı.

(Devam Edecek)

YURT HABERLERİ

Akdere otobüs ring yolu, temmuz ayı sonunda açılıyor

● Akderelilerin ulaşım sorununa çözüm getirecek yol, 2,5 kilometre uzunluk ve 17 metre genişlikte olacak.

Akdere'de oturan yurttaşların ulaşım sorununu çözümlemek amacıyla başlatılan Akdere otobüs ring yolunun temmuz ayı sonunda hizmete gireceği bildirilmiştir.

Belediye Başkanlığından yapılan açıklamada, Akdere'de oturan yurttaşların ulaşım sorunlarını şimdiye kadar oldukça dar ve bozuk bir yolda çözümlemeye çalıştıkları ve bu nedenle büyük bir ulaşım güçlüğü ile karşı karşıya bulundukları belirtilerek, yeni açılacak yol ile sorunun çözümleneceği belirtilmiştir.

Yol yapım çalışmaları ile ilgili bilgi veren Belediye Yol Şube Müdür Yardımcısı İsmail Hakkı Burçoğlu, otobüs ring yolunda halen altyapı çalışmalarının sürdüğünü ve bordür taşlarının döşenmeye başlandığını kaydetmiştir. Açılacak yolun 2,5 kilometre uzunluk ve 17 metre genişlikte olacağını da belirten Burçoğlu, yöre halkının da çalışmalara yardımcı olduğunu ve yolun temmuz ayı sonunda trafiğe açılacağını sözlerine eklemiştir.

Balçova Belediyesi, 150 milyonluk su tesislerinin temelini attı

İZMİR (ÖZEL)

Balçova Belediyesi geçtiğimiz günlerde 150 milyon liraya çıkacak içme ve kullanma suyu tesislerinin temelini attı.

Düzenlenen törende konuşan Belediye Başkanı Saim Katırcıoğlu, Balçova ve çevresinin içme ve kullanma suyunun böylece köklü bir çözüme kavuşturulacağını, bunun için de 2500 tonluk su deposu, filtrasyon arıtma tesisleri yapılacağını anlattı. 9 ay sonra hizmete girmesi planlanan tesislerin tamamlanmasından sonra barajdan Balçova'ya günde 40 bin metre küp su akacak. Suyun büyük bir kısmının sulama işlerinde kullanılması planlanıyor.

Eskişehir'de ilk üç ayın fiyat artışları yüzde 43'e ulaştı

MUHAMMET ÇİL (ESKİŞEHİR)

Eskişehir ili tüketici fiyatları, mart ayında yüzde 5 oranında bir artış fazlasıyla yüzde 43'e yaklaştı. Geçen yılın aynı dönemi için fiyat artışları oranının ise yüzde 8 dolayında olduğu öğrenildi.

Gıda fiyatlarında görülen artış, genel ortalamadan da yüksek oldu. Mart ayında gıda maddeleri fiyatları yüzde 6'yı geçen oranda artarken, ocak-mart dönemi için gıda fiyatlarındaki yükselme yüzdesi, yüzde 46'dan fazla oldu. Tütün ve içkilerin fiyatlarındaki artışın yanı sıra sebze ve meyve artışları da yüksek oranlarda oldu. Artışlarda yüzde 62 ile sebze ve meyvalar, yüzde 42 ile ekmek ve tahıllar, yüzde 40 ile yağ süt ve süt ürünleri oldu.

Bu arada konut harcamalarında da yüzde 64 oranında artış kaydedildiği öğrenildi.

GÜNDEM dışı

Artık ne yersen ye

Bilirsiniz Demirel, "Yahu yapmayalım etmeyelim, bu kadar borçlanmak olmaz, sonra ekonomi batacak" diyenlere, "Borç yiğidin kamçısıdır" diye cevap verirdi. Şimdi 1980 Türkiyesinden bazı rakamlar; artık bütün ihracaat gelirlerimizi yatırsak bile değil sırası gelen borç taksitlerini ödemek, borçların yıllık faizlerini bile ödeyemez duruma gelmişiz... 2022 yılına kadar daha 42 yıl bugüne kadar aldığımız borçların faizlerini ödeyecekmişiz...

Kamçılandık, kamçılandık en sonunda bu duruma düştük. "Borç yiğidin kamçısıdır" diye bir söz vardır, evet. Ama bir söz daha vardır; "Borç bini aşınca bıldırcın keklik eti yenir" diye... Hükümet hâlâ borç borç diye çırpındığına göre bu söz daha uygun.

Bu arada borç bini aştı ve gerçekten de bıldırcın, keklik eti yiyenler de var... Borç yükü milletin sırtında, yıllardır kara servetlerin üzerine oturanların midelerinde de bıldırcın ve keklikler...

GEDİK

Mobilya ihracı yeniden vergi iadesi kapsamına alınmış...

Maliye Bakanı, Yahya'nın hâlâ;

Mobilya işiyle uğraştığını sanıyor olmalı...

Dış ilişkilerimiz gelişiyor

Kim ne derse desin hükümet dış ekonomik ilişkileri başarıyla sürdürüyor ve geliştiriyor. Hatırlayacaksınız geçenlerde dünyanın en karanlık tiplerinden ve dünyaca meşhur "iş adamı" Adnan Kaşıkçı Türkiye'yi ziyaret etmişti. Hükümetle de bazı görüşmeler yapmıştı. Bu görüşmelerden sonra basında çeşitli dedikodular yayıldıysa da hükümet bunlara bir cevap vermemişti. Biz bunu hükümetin açık olmayışına değil de, Kaşıkçı'nın karanlık işlerinden sonra edindiği bir alışkanlığa bağlıyoruz. Kaşıkçı ile hükümet arasındaki ilişki daha sonra yardımcısının gelmesiyle gelişip sürerken bir yeni ilişki daha kuruluverdi. Geçenlerde yine dünyaca meşhur hazır yiyicilerden Kerim Ağa Han'la turistik yatırım yapması için anlaşmaya varıldığı açıklandı. Ege ve Güney sahillerimiz Han'ın emrine veriliyor. İmar ve İskan Bakanı daha önce sahillerin parselizasyonu için hazırlanıldığını açıklamıştı. Buna göre sahillerin planları yeniden yapılacaktı. Bu çabanın da nedeni böylece anlaşıldı... Meğer işgal edilen sahillemizde boş kalan yerler tespit ediliyormuş, Kerim Han buyursun da buraları doldursun diye..

Sona kalan yandı

Bu sene emlak vergisi için yeni beyanname veriliyor. Beyanname verme süresi geçenlerde bitti. Tekrar uzatıldı. Uzatma süresi de bitmek üzereydi. Bu arada son günler yaklaştıkça vergi dairelerinin önü tam bir âlemdi. Güvenlik görevlileri geniş önlemler almışlardı. Binalara onar kişiden fazlası sokulmuyordu. On kişi giriyor, işi bitince, bir on kişi daha giriyordu. İşlerimizi son güne bırakmak gibi bir adetimiz olduğu için de binaların önünde uzun kuyruklar meydana gelmişti. Memurlar sıkılıyorlar, vatandaşlara kızıyorlardı. Bu arada kazançlı çıkanlar da vardı. Vergi dairelerinin önüne bir tezgah konduranlar 100 lirayı verene beyannameyi de dolduruyordu. Gerçi Maliye Bakanlığı bedava dağıtılan bir bilgi katoloğu hazırlamıştı. Ama beyannameler de bilmece gibiydi. doğrusu. Memurlara ise sıkışıklıkta bir şey sormaya imkan yoktu.

Bu karagaşalık içinde bir bayan memur sinirli sinirli söyleniyordu; "Bu kadar süresi vardı bu işin, niçin herkes son güne bırakıyor" diye... Ve sözlerini bankonun önünde sıraya giren vatandaşların gözlerine bakarak şöyle sürdürüyordu; "En son saatte, en son gelecek olana ben yapacağımı biliyorum"...

Bunu duyunca hemen yazalım dedik... Ama son saate kalıp da sinirli memur hanımın eline düşmeyin. Bizder hatırlatması...

Gözden kaçmayanlar

Avrupa Kupasında maç yöneten uluslararası hakemimiz Hilmi Ok'un yaptığı bir açıklama ortalığı karıştırmış. Ok'a göre futbolcular maçlara telsizle çıkıyorlarmış. Böylece kulağında antrenörün taktikleri oyun oynuyormuş... Fakat bu büyük açıklamadan hemen sonra yapılan araştırmalar ortaya şunu çıkarmış: Ünlü Alman futbolcusu Breitner'in sırtına, çekilen bir dökümanter filmle ilgili bir alet yerleştirilmiş. Bunu gören Ok da, "tamam, telsiz" demiş... Eee, ne yapsın yani, bu kadar casus dünyada cirit atarken insanın aklına başka bir şey gelmesi gerçekten zor...

...İzmirli 30 oryantal sanatçı (Kültür Bakanının Özcan Tekgül'e şeref belgesi vermesinden sonra dansözlerin adı böyle oldu) bir basın toplantısı düzenleyerek "Kültür Bakanının Özcan Tekgül'e başarı madalyası vermesi karşısında duydukları sevinci" belirttiler. ve hemen ekledi "Biz de ödüllendirilmeye layız"...

Kültür Bakanlığının tutumunu eleştirenlere karşı çıkan oryantal sanatçıları, Atatürk'ün "Herkes milletvekili, bakan, başbakan ve hatta cumhurbaşkanı olabilir, ancak sanatçı olamaz" sözünü de hatırlatıp Kültür Bakanını kutladılar. Ayrıca Kültür Bakanının bundan böyle de sanatçıları ödüllendirmeye devam etmesini istediler.

Açıkça

DOĞAN YURDAKUL

Abdullah beyin televizyonu

Artık okuyucular dertlerini anlatmak için mektup göndermekle de yetinmiyorlar. Belki mektubun elimize geçmesi uzun sürer, postada kaybolur düşüncesiyle, belki de derdini dinleyecek birini bulup rahatlama ihtiyacından olacak, büroya kadar gelip bizzat anlatmayı tercih ediyorlar.

Bugün Abdullah Kune adında bir emekçi arkadaş sinirinden morarmış bir şekilde geldi. Hikayesini dinledikten sonra sizlerin de hak vereceğini sanıyorum.

Evdekilerin aylardır "Baba televizyon, baba televizyon" diye ısrarlarına sonunda dayanamamış. Konu komşuya mahcup oluyorlar, her gece başka yere televizyon seyretmeye gitmekten utanıyorlar diyerek almaya niyetlenmiş.

Sıra gelmiş hangisinden alacaklarına. Şunu mu alalım, bunu mu alalım derken, çocukların "Ahmet Beyin televizyonu ha, ha, ha..." hatırlarında kalan Schaub-Lorenz markasından almaya karar vermişler.

Kendisi 6400 lira maaşla çalışan bir emekçi.

Tamamı 39 bin, ayda 2 bin taksitle televizyonu almış bir taksiye atıp eve getirmiş. Çoluk çocuk bayram sevinci içinde. Her şey tarife uygun yapılmış, televizyon kurulmuş, herkes memnun, baba çocuklarını memnun ettiği için memnun.

Aradan 20 gün geçmiş. Akşam yine keyifle geçmişler televizyonun başına. Çevirmişler düğmesini, ses var, görüntü yok. Biraz bekleyelim bakalım demişler, görüntü yok, yok yok.

Ertesi gün televizyonu yine taksiye koyduğu gibi yallah gitmiş satışı yapan bayiye. Görüntü çıkmıyor demiş. Bir yıl garantili olduğunu gösteren garanti belgesini de uzatmış.

Evirmişler çevirmişler "Bunun resim tüpü bozulmuş" demişler.

"İstanbul'a firmanın merkezine soracağız. Siz birkaç gün sonra tekrar uğrayın, sonucu bildirelim."

Tekrar televizyonu taksiye koyup eve geri götürmüş. Her bir gidiş gelişi 500 lira.

Birkaç gün sonra bayiye uğramış.

Firmanın merkezinden gelen cevap: "Televizyonun resim tüpü garantiye girmez. Fabrika, mart ayından itibaren geçerli olmak üzere böyle bir karar almıştır."

Pekiyi şimdi ne yapacağız?

— Vallahi biz sadece aracıyız, bizim bir suçumuz yok. İstanbul'dan söylediklerine göre şimdi televizyonu güzelce sağlam bir şekilde ambalaj yapacaksınız, sonra götürüp uçak kargosu ile firmanın merkezine yollayacaksınız.

— Parası?

— Sizden. Ayrıca 7.500 lira da resim tüpü parası havale edeceksiniz. Televizyonunuzu hemen gönderecekler.

Abdullah Kune bunları duyunca elinden bir kaza çıkmasına zor mani olmuş. O sinirle kalkıp bize gelmiş.

İşte reklamlarda Ahmet Beyin televizyonu ile "ha, ha, ha" diye alay eden Schaub-Lorenz'in marifeti.

— Görüntü mü yok? Resim tüpü bozulmuştur, ha, ha, ha. Gönderin televizyonu, 7500 lira da para, tamir edelim ha, ha, ha.

Fabrika bu kararı niye almış? Yaptığı malın resim tüpüne güvenmiyorsa neden piyasaya çıkarıyor? Bu vaziyette piyasaya çıkarıyorsa neden garanti belgesine "Resim tüpü garantiye dahil değildir" diye yazmıyor?

Yazmadığına göre Abdullah Kune'ye yeni ve sağlam bir televizyon verilmesi gerekiyor.

Firmadan bu haksızlığın düzeltildiğine dair bir sonuç bekliyoruz.

HAKYEMEZ HAKKI'NIN MACERALARI

ERHAN YALVAÇ

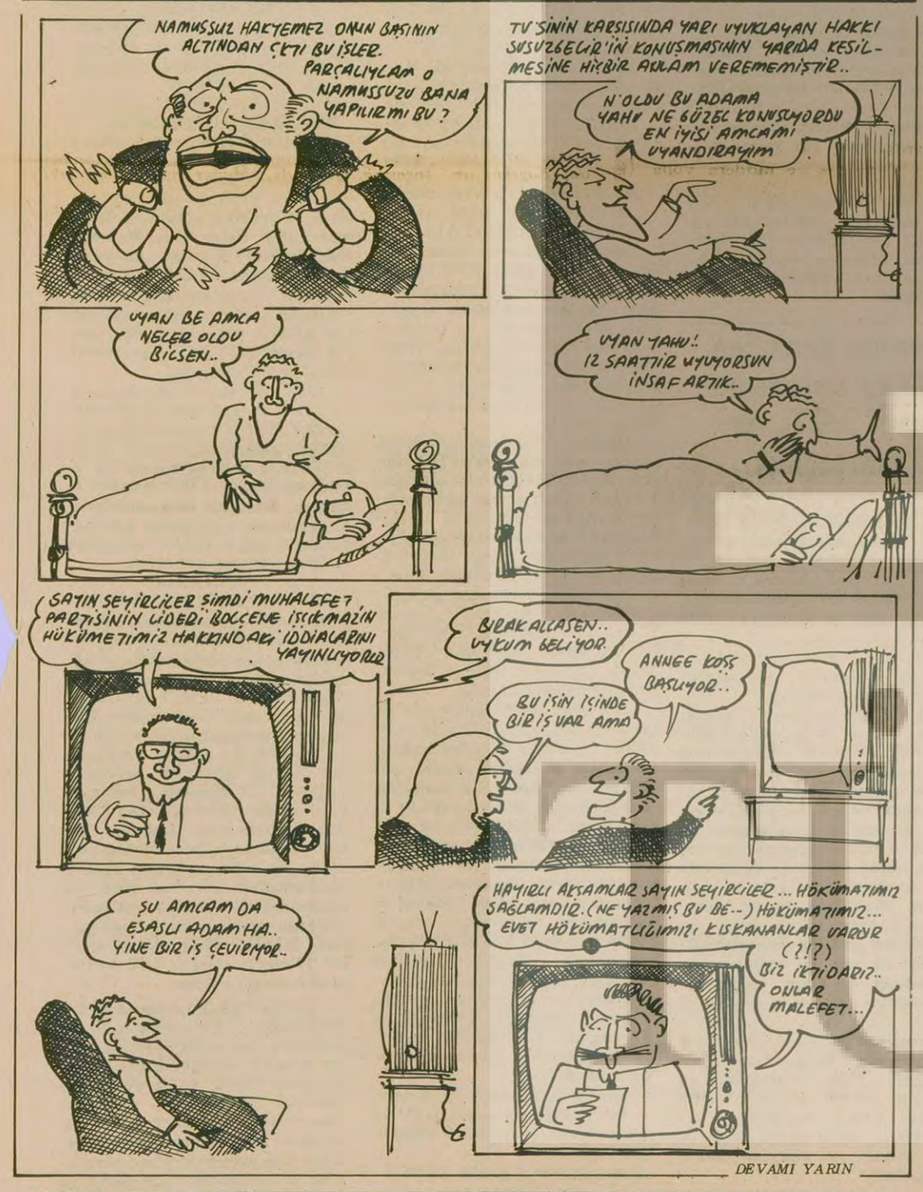

DEVAMI YARIN

BULMACA

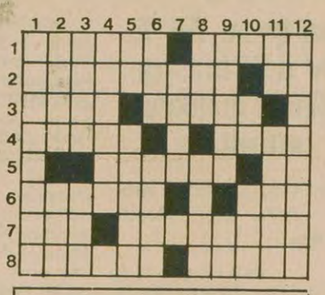

SOLDAN SAĞA – 1) Rusya'nın ileri sürdüğü yumuşama politikası–Küçük odun baltası 2) Fiyatların genel artışı ile tanımlanan ekonomik dengesizlik–Uluslararası Af Örgütünün kısa adı 3) TERSİ edebiyatın bir kolu–Ödenti 4) Vücudumuzda meydana gelen kimyasal olayların oluşmasında etkili olan sıvılar–TERSİ bağışlanmayı dileme 5) Sorun, problem–Beyaz 6) Eski şeyleri alıp satan–Saf, katıksız 7) Sevgili–Lokanta 8) TERSİ Batıniye mezhebinden olan kimse–Bir pamuk cinsi

YUKARIDAN AŞAĞIYA – 1) Feodal bey, despot 2) TERSİ büyükanne–Şöhret 3) TERSİ asfalt yol yapımında kullanılır–TERSİ soy 4) Eskiden çeşitli madenleri altına çevirmek için yapılan çalışmalar, simya 5) Sodyumun simgesi–Akarsu yatağı 6) TERSİ üst'ün karşıtı–TERSİ engel, uymazlık 7) Genç 8) TERSİ suyun buza dönüşmesi olayı–TERSİ tembel, işsiz 9) Gelenek, görenek–Yayla atılır 10) Kimyada tantalın simgesi–Fasıla 11) Bir haber ajansının simgesi–Dişi ceylan 12) Kabuğundan kinin ilacı çıkarılan bir ağaç

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA – 1) Tiyatro-Apaş 2) Efes-Abalı 3) Lakerda-ateM 4) Ek-PayıB-şA 5) Usturlap 6) Sinme-Lord 7) Oku-trıS 8) Pilaki-Ukala

YUKARIDAN AŞAĞIYA – 1) Teleskop 2) ifaK-Ki 3) Yek-Usul 4) Asepsi 5) ratnaK 6) Radyum 7) Oba-Ret 8) İl-rU 9) Alabalık 10) pıT-Posa 11) Eş 12) Şamandra

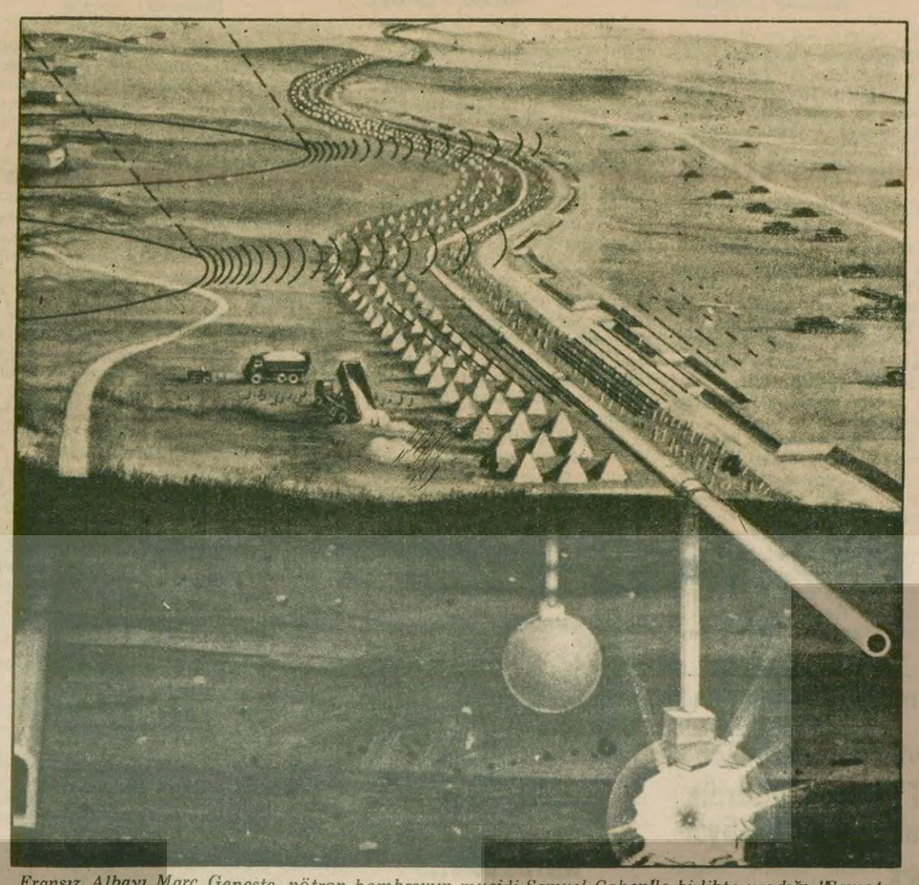

Fransız Albayı Marc Geneste, nötron bombasının mucidi Samuel Cohen'le birlikte yazdığı "Savaşta Yenilgi" kitabında, Batı Almanya'nın doğu sınırlarına nötron bombasından yeni bir "Majino" hattı kurmayı düşünüyor. Böylece nötron bombasının havadan ve yeraltında yapılacak depolardan atılmasıyla, Doğu Almanya'dan saldırıya geçecek Sovyet tankları durdurulacak.

Batı, Fransa'nın nötron bombası yapmasından memnun

● Bir savunma silahı olarak düşünülen nötron bombasının Sovyet tanklarının saldırısına karşı kullanılması planlanıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

BU yılın başında Fransa Savunma Bakanı Yvon Bourges "İstesek ilk nötron bombasını 5 yıldan önce kullanmaya başlayabiliriz" dediğinde, kamuoyu şaşkınlığını gizleyememişti. Fakat Ulusal Savunma Konseyinin haziran ayındaki toplantısından sonra Devlet Başkanı Giscard d'Estaing'in ülkesinin ilk nötron bombası denemesini yaptığını, üç yıl içinde de bunu orduda kullanmaya başlayacaklarını açıklaması, Savunma Bakanının sözlerinin blöf olmadığını gösterdi.

D'Estaing düzenlediği basın toplantısında, yeni hareketli orta menzilli füzeler yapacaklarını da sözlerine ekledi.

NÖTRON BOMBASININ ÖZELLİKLERİ

FRANSA'nın nötron bombası yapacağını açıklamasının önemi nedir? Bu bomba ne gibi özellikler taşımaktadır ki, çevresinde bu kadar gürültü kopmaktadır?

1957'de bulunan nötron bombasının en büyük özelliği atıldığı yerden 300 metre ötede eşyalara zarar vermemesi, sadece canlıları öldürmesidir. Normal bir atom bombasının yaptığı yıkımın yüzde 80'i basınç ve ısı (aşırı rüzgar ve yangınlar), yüzde 20'si ise radyasyon (x ışınları) nedeniyle olur.

Nötron bombasında bu oranlar tam tersine döner. Bu bombanın yıkım etkisi yüzde 20, radyasyon etkisi ise yüzde 80'dir. Bombanın atıldığı yerden 500 metre uzaklıktaki radyasyon miktarı 39 bin rem(*), bir kilometrede 3 bin remdir. Oysa 600 rem bir canlıyı öldürmeye yetmektedir.

Sınırlı bir bölgede bina ve eşya vb. yi yıkmadan, sadece insanları öldüren nötron bombası, bu yüzden bir savunma bombası olarak geliştirilmiştir. Saldırıya geçen çok sayıda bir tank birliğine karşı kullanılacak nötron bombası, böyle bir saldırıyı durdurabilecektir.

SOVYET SALDIRISINA KARŞI

BU nitelikleriyle nötron bombası Avrupa'ya yönelik bir Sovyet saldırısına karşı etkin bir silah olarak düşünülmektedir.

Avrupa uzun yıllar Amerika'nın nükleer şemsiyesine güvenerek bir Sovyet saldırısını püskürtebileceğini düşünmüştür. Oysa Sovyetlerin geleneksel silahlarda 3'e 1 üstünlük sağladığı ve stratejik nükleer silahlarda da Amerika'ya yetiştiği bir dönemde, sözü edilen nükleer şemsiyenin güvenilirliği kuşku götürür bir duruma gelmiştir.

50 bine yakın tanka sahip Sovyetlerin (Sovyetler her ay Fransa'nın sahip olduğu toplam tank sayısı kadar tank üretiyor) Avrupa'ya doğru saldırıya geçmeye karar vermesi halinde, ABD, kendi topraklarının bombalanması pahasına Avrupa'nın yardımına koşacak mıdır? Bu soruya kesin bir cevap vermek güç. Yalnız nötron bombasının böyle bir saldırıyı düşünerek üretildiğini söylemek de hatalı olmaz. Durumun böyle olmasına rağmen, 1978 yılında ABD Başkanı Carter, Moskova'nın geliştirdiği propaganda kampanyasına boyun eğerek, nötron bombasının yapımının durdurulmasını emretmişti.

Öte yandan, Sovyetlerin bütün bilgilere sahip olmasına ve hatta bombayı yaptığının söylenmesine rağmen, bu silahı geliştirmemesi de dikkat çekicidir. Sovyetlerin nötron bombasına ilgisizliği, onun "insanlık dışı bir silah" olmasından ileri gelmemektedir. Çünkü Sovyet ordusunun elinde çok daha insanlık dışı silah bulunmaktadır. Esas neden nötronun saldırı değil savunma silahı olmasıdır. Avrupa'ya saldırmaya hazırlanan Brejnevler bu yüzden nötrona gerek duymuyorlar.

FRANSA'DAKİ TARTIŞMALAR

CARTER'ın nötron bombasını yapmaktan cayması, Fransa'nın nötron bombası yapma kararında etkili oldu. NATO'nun askeri kanadından çıkmış olan Fransa, savunmasında kendi "vurucu gücü"ne dayanmaktadır. Eski Başkanlardan De Gaulle'ün geliştirdiği savunma anlayışıyla gerçekleştirilen bu vurucu güç, Fransa topraklarına düşmanı sokmamayı amaçlamaktadır. Buna göre Fransa'ya karşı bir saldırı durumunda, ilk önce karadan atılan Pluton füzeleri ateşlenecek, düşmanın durmaması halinde denizaltılardaki kıtalararası nükleer füzeler harekete geçirilecek ve saldırganın kentleri bombalanacaktır.

Ne var ki, Giscard d'Estaing'in Devlet Başkanı olmasından sonra bu savunma anlayışı bir gelişme göstermiştir. Cumhurbaşkanının partisi UDF (Fransa İçin Demokratik Birlik) yetkilileri son yıllarda Avrupa'yı da içine alan bir savunma anlayışı geliştirmeye başladılar. d'Estaing'in, Sovyet birliklerinin Batı Alman topraklarına girmesinden sonra Fransa'nın Sovyet ordusunun Fransa sınırına varmasını beklemeyeceği şeklinde ilk seçildiği yıllarda sahip olduğu görüşü değiştirmediği bildiriliyor.

Gözlemciler, bu çerçevede Fransa'nın nötron bombası yapma kararının Federal Almanya Başbakanı Schmidt'e güven verdiğini belirtiyorlar. Çünkü İngiltere ile birlikte Federal Almanya da ABD'den bağımsız olarak böyle bir silahı geliştiremiyorlar.

Fransa'nın içinde ise d'Estaing'in kararı farklı tepkilere yol açtı. Daha önce bu konuda bir "Beyaz Kitap" yayınlamış olan d'Estaing'in UDF'si kararı olumlu karşılarken, Sosyalist Parti nötron bombasının silahsızlanma görüşmelerinde bir pazarlık aracı olarak kullanılabileceğini düşünüyor. De Gaulle'ün mirasçısı olduğu söylenen Paris Belediye Başkanı Chirac'ın Cumhuriyet İçin Birlik Partisi (RPR) ise kararı, De Gaulle'cü anlayıştan bir sapma olarak eleştiriyor. Önümüzdeki ilkbaharda yapılacak Başkanlık seçimlerinde d'Estaing'in rakibi olacağı söylenen Chirac'ın bu konuyu seçim malzemesi olarak kullanacağı da söyleniyor.

Artık tamamen Moskova'nın suyuna giren Fransa Komünist Partisi ise, Sovyetler Birliği'ne karşı alınan her savunma önleminde olduğu gibi kararın aleyhinde atıp tutuyor.

(*) Radyoaktif cisimlerin canlılar üzerindeki etkisini ölçmeye yarayan birim.

HALKLARIN DÜNYASI

Çiğdem Kömürcüoğlu

Zimbabve ve Demokrat'ın tutumu

Zimbabve, yıllarca yürütülen başarılı bir mücadele sonunda bağımsızlığını kazandığı zaman ülkenin önünde iki ciddi tehlikenin bulunduğuna işaret etmiştik. Bunlardan birincisi Afrika'da nüfuz kazanmaya çalışan Sovyetler Birliği'nin yaratabileceği tehlikeydi. İkincisi ise ırkçı Güney Afrika'dan gelen tehditti.

Mugabe, iktidara geldikten sonra kara Afrika'da daha önce bağımsızlığını kazanan Angola ve Mozambik gibi ülkelerin deneylerinden ders çıkardığını gösterdi. Beyazları da ülkenin inşasına katılmaya çağırdı. Ayrıca Güney Afrika, Zimbabve'ye bir saldırı yöneltilmedikçe, kendilerinden Güney Afrika'ya bir saldırı gelmeyeceğini açıkladı.

Mugabe böylece hem Güney Afrika'yı köşeye sıkıştırmış oldu, hem de beyazlara bir çıkış yolu göstererek Güney Afrika'nın istismar edebileceği bir sorunu çözme yolunda olumlu adımlar attı.

Bugün Zimbabve'de doğal olarak beyazlarla siyahlar arasında bir mücadele sürmektedir ve sürecektir. Ne var ki, Mugabe'nin izlediği siyaset, bu çelişmenin sıcak bir çatışmaya dönüşmesinin önüne önemli bir duvar çekmiştir.

Öte yandan Mugabe son günlerde Zimbabve'yi ciddi şekilde tehdit eden diğer soruna el atmıştır. Mugabe'nin hükümet ortağı Nkomo'nun ZAPU örgütüne bağlı gerillalar, ülkenin batısında huzursuzluk yaratmaktadır. Bunlar hükümetin silahları bırakma ve disipline girme çağrısına uymadıkları gibi, soygun, adam öldürmek dahil pek çok eyleme girişmişlerdir.

Mugabe, ülkenin batısında geliştirilmeye çalışılan bu kargaşalığı isyan olarak nitelemiştir. Bu eylemlerin hükümetini baltalamayı amaçlayan siyasi planın parçası olduğunu ortaya koymuş ve kargaşa yaratanları beşinci kol ve kuklalar olarak teşhir etmiştir. Mugabe kararlı bir şekilde kargaşalığı çıkaranların üstüne yürümüştür.

Mugabe ile Nkomo arasında patlak veren çatışma, henüz o boyutlara ulaşmasa da ülkeyi bir iç savaşa sürükleyecek ciddi bir tehlikedir. Mugabe ile Nkomo arasındaki çatışma geçmişe dayanmaktadır ve temelinde de Sovyetler Birliği'ne karşı izlenen tutum yatmaktadır.

Sovyetler Birliği Zimbabve'nin bağımsızlık savaşı sırasında Nkomo'nun ZAPU örgütünü desteklemiş ve onu kendi emelleri için kullanabileceği bir güç haline getirmeye çalışmıştır. Özellikle Angola'da Sovyet sızması sonunda kurtuluş örgütlerinin birbirleriyle çatışmaya başlamasından ders çıkaran Mugabe, baştan beri, Sovyetlerin iç savaş aracı olarak kullanabilecekleri ayrı bir gücün oluşmasını engellemeye çalışmıştır. Bu amaçla Nkomo'nun ZAPU örgütüyle, Yurtsever Cephe örgütü çerçevesinde ittifak kurmuştur. İktidara geldikten sonra da koalisyon hükümetini Nkomo ile birlikte kurmuştur. Nkomo'nun huzursuzluk çıkarması, bu nedenle kolayca bir yana itilebilecek geçici bir sorun değildir. Bu perde biraz aralandığı zaman arkasında Sovyetler Birliği'nin karanlık faaliyetlerini görmek zor olmayacaktır.

Demokrat gazetesinin bu konuda yazdıklarına da kısaca değinmek istiyoruz. Gazete, Mugabe'nin güçlükler ve sorunlarla karşılaşması karşısında neredeyse zil takıp oynayacaktır. Demokrat, kargaşalık yaratan ZAPU kuvvetlerini, hükümete karşı direnen gerillalar olarak tanımlamaktadır. İkide bir sömürgeciliğe karşı gerilla mücadelelerinden söz eden Demokrat, Sovyet menfaatleri haleldar olduğu anda, sömürgeciliğe karşı unutulmaz mücadeleler vermiş, acılar çekmiş bir halka karşı saygısızlaşıvermekte, uzun gerilla mücadelelerinden geçmiş, Mugabe önderliğindeki ZANU örgütüne çamur atabilmektedir.

Böylece gerçek anti-emperyalist olanla, bu maskeyi takıp en büyük emperyalistin menfaatini savunan arasındaki fark da gittikçe belirginleşmektedir.

Sorunlar Çözümler

Pancar sorunu ve pancar üreticisi Hamzikanlı köylülerinin maliyet hesabı

Haziran ayının ortalarında gazetemizin Sorunlar-Çözümler sütununda pancar sorununu ve çözüm önerilerini işlemiştik. İncelemede bir dönüm şeker pancarının maliyetini hesaplamış ve 9 bin 455 lira olarak açıklamıştık.

Gazetemize mektup gönderen pancar üreticisi Hamzikanlı köylüleri maliyet hesabını eksik yaptığımızı belirterek yayınlamamız talebiyle kendi yaptıkları ve 12 bin 490 lirayı bulan maliyet hesaplarını gönderdiler.

Her iki maliyet hesabını da yayınlıyoruz.

HAMZİKANLI KÖYLÜLERİNİN MALİYET HESABI

İcar ve kira	2.300.- TL.
Sürek	1.950.- TL.
Gübre (30 Kg)	240.- TL.
Çapa (tekleme)	1.900.- TL.
Sulama	1.200.- TL.
İlaç	850.- TL.
Söküm	1.500.- TL.
Taşıma	2.400.- TL.
Merdane tesviye	150.- TL.
TOPLAM	12.490.- TL.

NOT: Bir dönüm pancar ortalama 4 ton ürün veriyor.

GAZETEMİZİN MALİYET HESABI

Birinci-ikinci sürüm	320.- TL.
Kaz ayağı	100.- TL.
Tesviye	50.- TL.
Merdane	50.- TL.
Ekim	35.- TL.
Gübre	100.- TL.
Yaprak gübre	100.- TL.
İlaç	600.- TL.
Çapa	700.- TL.
Tekleme	1.000.- TL.
Sulama	1.400.- TL.
Söküm	1.000.- TL.
Taşıma	400.- TL.
Yevmiye	1.600.- TL.
İcar (Tarla kirası)	2.000.- TL.
TOPLAM	9.455.- TL.

İGD'liler DGSA çevresinde pusu kurarak bir devrimciyi yaraladılar

İSTANBUL (ÖZEL)

DEVLET Güzel Sanatlar Akademisi çevresinde dışarıdan getirdikleri adamlarıyla pusu kuran İGD'liler okul öğrencisi devrimcilere saldırdılar. Saldırıda İberya Özkan bıçakla yaralandı. Daha sonra diğer devrimci öğrencilerin gelmesi ile İGD'liler kaçmak zorunda kaldılar.

DGB'NİN AÇIKLAMASI

DGSA çevresinde iki üyelerinin saldırıya uğraması ile ilgili olarak basına bir açıklama yapan Devrimci Gençlik Birliği Genel Sekreteri Bahri Eskin şöyle dedi: "Celal Demirtaş arkadaşımızın şehit edildiği bir sırada okuldaki DGB üyelerine bu seferde anarşinin öteki kaynağı İGD'li sosyal-faşistler tarafından girişilen bu saldırı düşündürücü olmalıdır.

"Saldırıya uğrayan DGB'li öğrenciler olmakla birlikte, aslında saldırı bütün DGSA öğrencilerini ve okulun demokratik işleyişini hedeflemektedir. Okul içerisindeki tutumlarıyla bütün öğrencilerin tepkisini çeken, DGSA Kültür Şenliği sırasındaki bölücü davranışlarıyla yüzü açığa çıkan İGD'liler şimdi de zorbalıkla okuldaki ortamı değiştirmeye, öğrenciler üzerinde hakimiyet kurmaya heves etmektedirler."

Mem-Der:

(Baştarafı 3. Sayfada)

şöyle deniliyor: "Derneğimizin anarşiyi desteklediğini iddia edenlerden mahkeme önünde hesap soracağız. Anarşiyi desteklediğimizi, bizzat anarşi içinde yer aldığımızı iddia eden Çorum Milletvekilini iş/'a çağırıyoruz."

Faşistlerin yapımı başlamayan bir programı bahane ederek Mem-Der eski Genel Başkanı ve Ankara Televizyonu yardımcı prodüktörü Baki Özilhan'ı hedef gösterdikleri belirtilen açıklamanın son bölümünde şöyle denildi: "Biz bu soru önergesi üzerinde, Doğan Öz hakkında da soru verdiklerini bildiğimiz ve MHP'yi iyi tanıdığımız için önemle duruyor ve ciddiye alıyoruz. Eski Genel Başkanımız Baki Özilhan'a yönelecek her türlü saldırıdan MHP'yi sorumlu tutacağız. Arkadaşımızın burnu kanasa MHP'den bileceğiz."

Irmak bu önergesinde Mem-Der'in anarşi içinde olduğunu iddia ediyor ve Mem-Der eski Genel Başkanı, Ankara Televizyonu yardımcı prodüktörlerinden Baki Özilhan'ı yapımı henüz başlamayan bir program için hedef gösteriyordu.

Mem-Der Yürütme Kurulunun konuya ilişkin yaptığı açıklamada, dernek ve yöneticiler hakkında bugüne kadar hiç bir soruşturmanın açılmadığı belirtildi.

Cumhurbaşkanlığı...

(Baştarafı 1. sayfada)

Ecevit de, "müftü oğlu" olduğu gerekçesiyle MSP'nin aday gösterilmesini istediği CHP İstanbul Senatörü ve Senato Başkanvekili Rahmi Erdem'le bir görüşme yaptı. Görüşme hakkında bir açıklama yapılmadı.

Demirel...

(Baştarafı 1. sayfada)

Öte yandan, İngiliz BBC Radyosu, perşembe günkü yayınında, Ankara muhabiriyle yaptığı bir konuşmayı yayınladı.

Demirel hükümetinin güvenoyu almasını konu alan konuşmada BBC muhabiri David Burchad Erbakan'ın sonbaharda desteği çekmesi halinde Demirel'in erken seçime gitmekten çekinmeyeceğini ve gelecek konusunda kaygı duymadığını söyledi.

Yapılacak seçimlerde sağ partilerin kazançlı çıkacağını tahmin eden BBC muhabiri, sağdaki partileri, gelenekçiler, yeni-faşistler ve muhafazakarlar diye sıraladı.

Burchad, Demirel'in seçimlerden çoğunluğu elde ederek çıkabileceğini yoksa muhtemelen MHP ile birlikte çalışacağını ileri sürdü.

MHP'liler yasadışı bir şekilde SSK İstanbul Bölge Sağlık Müdürlüğünde işe alınıyorlar

İSTANBUL (ÖZEL)

SSK İstanbul Bölge Sağlık Müdürlüğünde çok sayıda MHP'linin yasadışı bir şekilde sınavsız olarak işe alındığı bildiriliyor.

Sağlık Müdürlüğünde çalışmak için başvuruda bulunan çok sayıda yurttaşın sıra beklemesine rağmen, Operatör Doktor Mustafa Kemal Bahçecioğlu'nun Bölge Müdürlüğüne getirilmesinden sonra 200'ün üzerinde MHP yanlısı imtihansız olarak işe alındılar.

Kuruluşumuzun 5. yıldönümü nedeniyle 1 Temmuz-1 Eylül arasında %50'ye varan

YÜKSEK İNDİRİMLİ SATIŞLAR

Yayınlar şubelerimizden gelerek veya yazılı siparişlerle temin edilebilir. Broşür isteyiniz.

TÜR-DA Kitap Dergi Dağıtım Hamam Sokak No: 4 Cağaloğlu İSTANBUL Tel: 27 25 22

● ANKARA: TÜR-DA Menekşe Sok. 16/4 Tel: 17 28 19

İZMİR: TÜR-DA 847 Sok. Birlik Han, Konak.

● ADANA: TÜR-DA, Cemal Gürsel Cad. Zeki İşhanı.

● TRABZON: Bora Kitabevi, Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10. Tel: 39 00

● ELAZIĞ: Elazığ Kitabevi, Hürriyet Cad. Site Han A/7

MENKULÜN AÇIK ARTIRMA İLANI

T.C.
Kartal 1. İcra Dairesi
Dosya No: 1980/1375

Bir borçtan dolayı hacizli ve aşağıda cins, miktar ve kıymetleri yazılı mallar satışa çıkarılmıştır.

Birinci artırma 7.7.1980 günü saat 9.30-9.45'de Kartal Özdemir Pasajı No:10'da yapılacak ve o günü kıymetlerin % 75'ine istekli bulunmadığı taktirde 8.7.1980 günü aynı yer ve saatte 2 artırma yapılarak en çok fiyat verene satılacağı ve satış şartnamenin icra dosyasından görülebileceği, fazla bilgi almak isteyenlerin yukarıda yazılı dosya numarasıyla icra memurluğuna başvurmaları ilan olunur.

Muhammen Kıymeti Lira	Kr.	Adedi	Cinsi (Mahiyeti ve önemli nitelikleri)
21.000	00	14	Muhtelif renk ve ebatta döpiyes etek beheri 1500 TL.dan
15.000	00	15	Garson tipi çocuk takımı beheri 1000 TL.dan.
24.000	00	12	Muhtelif renk ve ebatta batal beden bayan pardesüsü, beheri 2000 TL.dan.
16.000	00	8	Yün bayan mantosu beheri 2000.00 TL. dan.
14.000	00	28	Muhtelif renk ve ebatta bayan eteği beheri 500.00 TL.dan
17.000	00	17	Muhtelif renk ve ebatta elyaf kadın elbisesi. Beheri 1000 TL.
35.000	00	35	Muhtelif renk ve ebatta kadın elbisesi beheri 1000.00 TL.dan
8.000	00	20	Muhtelif renk ve ebatta erkek gömleği beheri 400 TL.dan.

(Basın: 4742-774)

Ödemiş'in...

(Baştarafı 3. Sayfada)

ekime 4 yevmiye 800 lira, çapası 2 kez olmak üzere 4 bin lira, sulamasına da 3 bin lira. Tamı tamına 25 bin 600 lira ediyor. Bir dönümden 4 bin kilo patates çıktığı ortada. 5 liradan toptan fiyatına satılıyor. Gele gele köylünün eline ancak 20 bin lira geliyor.

TABAN FİYAT TESPİTİ ŞART

Binlerce dönüm patates pazarlama imkansızlığından tarlada çürürken, 5 liradan alınan patates de büyük şehirlerde 20-30 liraya satılıyor. Böylece ürünü yetiştiren köylü masrafını kurtaramazken, aracılar tüccarlar oturdukları yerden birkaç misli fiyat artışı pahasına ceplerini dolduruyor.

"Bizim ne tavanımız ne tabanımız var" diyor üretici köylüler ve mutlaka patates taban fiyatı tespit edilip ilan edilmesini savunuyorlar.

Emirli köyünden bir üretici de, "Satmasam tarlada kokacak. Bu durumun sorumlusu hükümettir. İhracat olsa, bu duruma düşmezdik. Keşke bu hükümete oy vermeseydim" diye yakınıyor.

Kasaroğlu "Temmuz ayında kurumu yeniden düzenleyeceğiz" dedi TRT'de on müdürlük vekaleten yürütülüyor

TRT Genel Müdürü Doğan Kasaroğlu'nun göreve gelmesinin üzerinden altı ay geçmesine rağmen on müdürlük vekaleten yürütülüyor.

Altı aydır vekaleten yürütülen müdürlük görevinde bulunan TRT'ciler şunlar:

Magazin ve Eğlence Şube Müdürü iken Program Müdür Yardımcılığına getirilen Ayhan Önal, Ankara TV Müdür Yardımcılığından TV Müdürlüğüne getirilen Göker Müftüoğlu, Program Planlama Yayın Şubesi Müdürlüğünden Program Planlama Müdürlüğüne atanan Sağhan Dolu, Eğitim Şube Müdürü Parlar Yazan, Eğlence ve Magazin Şube Müdürü Bülent Varol, Stüdyo Prodüksiyon Şube Müdürü Kemal Horasan, Grafik Bölümü Müdürü Naci Dündar, Dekor Bölümü Müdürü Tuvan Kahyaoğlu.

Tüm bu vekaleten görevlerin yanı sıra vekaletin vekaleti şeklinde görev yapan bir yetkili de bulunuyor.

Bu arada kendisiyle görüştüğümüz TRT Genel Müdürü Doğan Kasaroğlu konuya ilişkin şunları söyledi:

"Temmuz ayında reorganizasyon çalışmalarını bitireceğiz, ve gerekli asil düzenlemeleri yapacağız; kurum on altı yıldan beri gelişen hizmet ve teknolojiye rağmen yeni bir düzenlemeye tabi tutulmadığı için yıllardan beri hizmetle ortaya çıkan teknolojik durumu gidermeye çalışacağız" dedi.

Antbirlik'te...

(Baştarafı 3. Sayfada)

dılar. En son Yurdanur Coşkun ve Musa Yıldırım'a saldırdılar. Antbirlik yöneticileri, MHP'lilerle önce Genel Müdürlük ve Topçular 1'i ele geçirmeyi planlıyorlar.

TİKP ANTALYA İL ÖRGÜTÜ "ANTBİRLİK YÖNETİCİLERİ TERTİPLERE SON VERMELİDİR"

Antbirlik'teki son gelişmelerle ilgili bir açıklama yapan TİKP Antalya İl Örgütü Antbirlik yöneticilerini tertiplere ve işçi kıyımına son vermeye çağırdı. Antbirlik işyerlerine: içlerinde tescilli katillerin de bulunduğu kişilerin işçi olarak alındığını ve bu kişilerin işyerlerinde zorbalıktan başka bir şey yapmadığını belirten TİKP Antalya İl Örgütü Antbirlik işçilerinin huzur istediğini belirterek, kanunsuz uygulamalara son verilmesi gerektiğini belirtti. Ötey yandan, işçi kıyımıyla ilgili bir açıklama yapan Sosyal-İş Antalya Şube Başkanı Mustafa Türk, Antbirlik işverenin toplusözleşmeleri ve yasaları tanımaz tutumunun devam ettiğini belirterek, üyelerinin baskı ve tehditle sendikalarından istifaya zorlandığını açıkladı.

Inter işçileri...

(Baştarafı 3. Sayfada)

Tepebaşı'nda kurulu Etap Otelinde 1.5.1980 tarihinden geçerli olmak üzere sözleşme imzalandı. Sözleşme ile işçilerin birinci yıl ücretlerine 18 bin lira, ikinci yıl ücretlerine 16 bin lira zam yapıldı. Ayrıca işçilere 3 bin lira iş riski zammı ve nisan ayı için 12 bin lira verilecek.

Yakacak yardımı birinci yıl 24 bin, ikinci yıl 30 bin lira olarak belirlendi. İkramiye ilk yıl 3,5, ikinci yıl ise 4.5 olacak. Kıdem ve vefa tazminatı olarak da 40 bin lira ödeme yapılacak.

«Ödünç slogan...

(Baştarafı 3. Sayfada)

yerine gelmişler ve bizim slogan-ları nasıl silersin diyerek, arkaları tarayıp öldürmüşler. Halbuki, duvar bizimdi. Üstelik onlara tanıdığımız süre de dolmuştu."

Kurtuluş taraftarı genç, Dev-Yol grubu ile kendileri arasında çatışmaların başlamasında bu olayın da etkisi olduğunu söyledi.

«Başbuğum...

(Baştarafı 1. sayfada)

şısında taraflı davrandığı söyleniyor. Cezaevinin 9. koğuşunda üslenen MHP'li komandoların yarattıkları olaylarla ilgili olarak sıkıyönetimin de gerekli titizlikte arama yapmadığı bildiriliyor. MHP'li komandolar, olaylar sırasında bıçak, şiş ve usturalarla 4 gardiyanı rehin aldılar. Rehin alınan gardiyanlar 9. koğuşta çok sayıda tabanca ve bıçak bulunduğunu bildirdiler.

Diğer yandan MHP'li komandolar cezaevi yarıaçık bölümünün duvarı yakınlarına yerin altından tünel kazıp toplu halde kaçmaya teşebbüs ettiler. Kaçmak üzere pencere camlarını kırarak demirleri keserken farkedilen komandoların teşebbüsü önlendi.

Cezaevi içinde saldırıya geçen komandoların sol görüşlü mahkumları ve Cezaevi Müdürü Yusuf Bülent'i rehin aldıkları öğrenildi.

Mahkumların ve kendisinin can güvenliği olmadığını yetkililere bildiren Cezaevi Müdürü gerekli önlemlerin alınmasını istedi.

Komandoların cezaevinde kargaşalık çıkartarak terör estirdikleri, bu hareketlerinin, güvenlik kuvvetleri ve savcıların ayırımcı tutumlarından kaynaklandığı söyleniyor. Urfa'da yetkililerin bu tutumlarını sürdürmeleri halinde vahim olayların meydana gelebileceği düşüncesi son günlerde yaygınlık kazandı.

Kutbzade...

(Baştarafı 1. sayfada)

diğini belirten Kutbzade, Sovyetler Birliği'nin bunu kabul etmemesi halinde Hazar Denizi kıyısındaki Reşt ya da İsfahan konsolosluklarından birini kapatmak zorunda kalacağını bildirdi.

TİKP...

(Baştarafı 3. Sayfada)

düşüncesiyle hareket ederek İlçe binamızı aramış, 3 Temmuz günü de İl Yönetim Kurulu üyemiz Turgut Şen bir müddet gözaltında tutulmuş, İlçe Örgütü tekrar aranmak istenmiştir.

"Saldırganın kim olduğu açıktır. Güvenlik kuvvetlerinin bu anlayışla, saldırganı yakalaması, anarşiyi önlemesi mümkün değildir. Partimize yönelik bu tutumları doğru bulmuyor, güvenlik kuvvetlerinin gerçekler üzerinde hareket etmesini istiyoruz."

Moskova...

(Baştarafı 3. Sayfada)

AET VİETNAM'I KINADI

Bu arada Avrupa Ekonomik Topluluğunun (AET) Brüksel'deki merkezinde bir araya gelen 9 Avrupa ülkesinin Dışişleri Bakanları bir bildiri yayınlayarak Vietnam askeri birliklerinin Tayland'a karşı sürdürdüğü saldırı harekatını kınadı. Sözkonusu bildiride, Vietnam'ın harekatı "Tayland'ın toprak bütünlüğü ve ulusal egemenliğini ihlal" olarak nitelendi.

TAYLAND RUSYA'YI UYARDI

Tayland-Vietnam çatışmasının sürmesi üzerine Tayland yetkilileri Bangkok'taki Sovyetler Birliği Büyükelçisini çağırarak, Moskova'nın Vietnam'a yaptığı askeri yardımı kınadılar. "Sovyetler Birliği'nin Vietnam'a verdiği silahların Tayland'a yönelik saldırılarda kullanıldığını belirten Taylandlı yetkililer Vietnam'ın sınır ihlalini sert bir dille kınadılar.

Bu görüşmeden Sovyet Büyükelçisi ülkesinin Vietnam'a son zamanlarda askeri yardım yapmadığını öne sürdü.

«Demokrat»...

(Baştarafı 3. Sayfada)

dır. Kiyö Samphan, Birleşmiş Milletlerin ve birçok Üçüncü Dünya ülkesinin, tek ve yasal yönetim olarak tanıdığı Demokratik Kamboçya hükümetinin Başbakanıdır. Samphan, Vietnam işgaline karşı kendi ülkesinde milli bağımsızlık için savaşmaktadır.

* "Demokrat"a göre, "Kızıl Kmerler" adını verdiği Demokratik Kamboçya birlikleri, Kamboçya topraklarında Samphan birliklerine karşı baskınlar düzenliyorlarmış!

Yani "Kızıl Kmerler", "Kızıl Kmerlere" karşı savaşıyor!

Demokrat isimleri, saldıranla saldırganı birbirine karıştırarak kafa bulandırmaktan başka ne işe yarıyor?

ABD Savunma...

(Baştarafı 1. sayfada)

laşmaya yol açabilir ki, bu da Sovyet egemenliği açısından yeni bir teslimiyet anlamına gelir. Çünkü Avrupa'nın bu konuda pek fazla seçim şansı yoktur" dedi.

Yeni taktik silahlar yerleştirilmesinin uluslararası ilişkilerde değişikliklere yol açacağı görüşüne katıldığını kaydeden ABD Savunma Bakanı, her iki taraf için coğrafi önemi olan bir bölgede önce kısa menzilli taktik nükleer silahlarla başlatılan küçük bir saldırının, uzun menzilli taktik nükleer silahlarla sürdürülmesinin, stratejik bir savaşa dönüşebileceğini söyledi. Brown bu bakımdan stratejik silahların varlığının bazı hayati bölgelerde küçük çatışmaları caydırıcı olacağını öne sürdü.

Ecevit...

(Baştarafı 1. sayfada)

sonucunun bir değerlendirmesini yaparak, "Dünkü gensoru oylamasının hakiki manası, 205 oya karşı 236 oy bu hükümetin gidişinden fayda gelmez inancındadır, şeklindedir dedi. Erbakan konuşmasına şöyle devam etti: "Bu gerçeğin zahiren 227 oya karşı 214 oy imiş gibi tezahür etmesinin sebebi sadece ve sadece yeni hükümetin kurulma çalışmalarında henüz istenilen noktaya ulaşılmamış olmasıdır. Yoksa bu oylama bu hükümetin icraatının tasvibi ve düşürülmeyeceği manası taşımaz. Bilakis bu oylama bu hükümetin her an düşürülebileceğini gösterir. İşte bu sebepten dolayı milli çözüm onarım hükümeti kurulması konusunda çağrımızı tekrarlıyoruz. Ülkemizin ve milletimizin bu vahim gidişattan kurtulması için yeni bir hükümetin kurulması şarttır. Dünkü oylama ile hiç bir şey kaybedilmiş değildir."

ECEVİT'İN BASIN TOPLANTISI

Ecevit ise Demirel ve Erbakan'ın sözlerini cevaplandırdı. Başbakan Demirel'in "Gensoru verildi, her şey felç oldu" dediğini hatırlatan Ecevit, "Yedi ayda ilk defa gensoru verdik, aslında gensoru demokrasinin gereğidir. AP'nin bundan rahatsız olması demokrasiye tahammülsüzlüktür" dedi.

Ekonominin batağa girdiğini, enflasyonun arttığını, üretimin, para değerinin, dış alım ve satımının, işçi dövizlerinin düştüğünü ve bu hükümetin elinde ülkenin her geçen gün kötüye gittiğini partizanlığın korkunç boyutlara vardığını söyleyen Ecevit, "Biz iktidar olmak için değil, ülkeyi bu durumdan kurtarmak için gensoru verdik. Devlet kadrolarını yeniden onarmak istedik. Bunun için de yeni hükümetin adına onarım hükümeti dedik" şeklinde konuştu.

Ecevit daha sonra, "Biz gensoruyu verirken MSP konusunda son ana kadar ihtiyatlı davrandık. Ancak MSP başından beri, hem hükümetten desteğimi çektim dedi, hem de dün tam kadro bu hükümete güvenoyu verdi. MSP'nin bu çelişkisinin kamuoyu tarafından iyi değerlendirileceğine inanıyorum" dedi.

MSP ile yapılan görüşmelerde Erbakan'ın Başbakan olması gerektiğini ima ettiğini, ancak CHP'nin bunu başından beri mümkün görmediğini kendisine söylediklerini belirten Ecevit şöyle devam etti: "205 kişilik bir partinin Genel Başkanı olarak ben Başbakanlığı düşünmezken, 22 kişilik bir partinin Genel Başkanını elbette Başbakan olarak destekleyemezdik. Ancak Sayın Erbakan kendisinin Başbakanlığını bir pazarlık konusu yaptı ve bundan vazgeçmedi."

Ecevit Erbakan'ın "Başbakan olmak için diretmedim" şeklindeki sözlerini ise şöyle cevaplandırdı: "Sayın Erbakan'ın bu gerçeği inkar etmesini hayretle karşıladım. Aslında Erbakan bunu inkar ederken daha MSP'nin iki üst düzey yöneticisi bizimle Erbakan'ın Başbakan olması için pazarlık halindeydi."

Danıştayın...

(Baştarafı 3. Sayfada)

dürünün, İslamoğlu'nun bu emrine itiraz ettikleri ve Mesleki Öğretim Genel Müdür Yardımcısının yazıyı Bakana geri gönderdiği belirtildi. İslamoğlu'nun bunun üzerine Genel Müdür Yardımcısına, usulsüz de olsa komandoların okula alınacağını, kendisine baskı yapıldığını söylediği öğrenildi.

Bu arada yetkililerin itirazı karşısında 80 komandonun temmuz ayında başlayacak olan Hıfzıssıhha Enstitüsünde hızlandırılmış derslere katılmaları ve 80-81 öğretim yılında Sağlık İdaresi Yüksek Okulunun 4. sınıfına devam etmelerinin kararlaştırıldığı bildirildi. Okul Müdürünün bu kararı kabul ettiği ifade edildi.

1977-1978 döneminde 80 MHP'li komando usulsüz olarak Sağlık İdaresi Yüksek Okuluna kaydedilmişti. Yapılan itiraz üzerine Danıştay 1978 tarihli ve 1113 sayılı kararı ile yürütmeyi durdurmuş, aynı yılın şubat ayında da komandoların öğrencilik hakkını feshetmişti.

GAZİ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ DE ZAMANINDAN ÖNCE TATİL EDİLDİ

Gazi Eğitim Enstitüsü normal eğitimi Milli Eğitim Bakanlığının bir yazısı üzerine dün tatil edildi. Milli Eğitim Bakanlığının kararına göre okulda sadece hızlandırılmış eğitim sürecek. Oysa Enstitü yetkilileri okulun normal olarak 15 Temmuza kadar öğretime devam etmesi gerektiğini belirttiler. Yetkililer ara sınavları olacağını ve öğrencilerin ödev vereceklerini bildirerek, bu karara bir anlam veremediklerini söylediler.

Milli Eğitim Bakanlığının bu kararı ile okulda hızlandırılmış eğitim gören komandolardan başka bir öğrenci kalmıyor. Bakanlığın, bu kararı, komandoların isteğine göre aldığı belirtiliyor. Ayrıca Bakanlığın ilerici öğretmen ve yöneticiler üzerinde baskı oluşturmak istediği de bildirildi.

Bu arada öğretmen ve yöneticiler Bakanlığa bir yazı göndererek okulda sadece komandoların kalmasından huzursuz olduklarını, çıkacak olaylardan sorumlu olmayacaklarını bildirdiler.

Bakanlığın bu kararına göre, komandolar 25 Temmuza kadar kurs gördükten sonra sınavlara girecekler.

DİSK'te yönetici...

(Baştarafı 1. sayfada)

Sen Genel Başkanı Müslim Şahin Genel Yönetim Kurulu Asil üyelerine, Dev Sağlık-İş Genel Sekreteri Doğan Halis, Nakliyat-İş Genel Başkanı Şemsi Ercan, Deri-İş Genel Başkanı Kenan Budak ve Keramik-İş Genel Başkanı Sadık Doğrular da yedek üyeliklere getirilmişlerd Ortak açıklamada bu kişilerin seçildikleri görevlerden istifa ettikleri belirtilirken şöyle deniyor:

"Böyle yapısal bozukluk içindeki anti-demokratik yöntemlerle sürdürülegelen Genel Kuruldan seçilmiş olmanın arkadaşlarımıza getireceği onursuzluk bir yana, fakat iki uzlaşmacı sendikal anlayışın çok yakında ortaya çıkacak olan çıkar kavgalarında taraflarının arasında paratonerlik yapmama kararındayız".

Açıklamada ayrıca seçimlerde oluşturulan CHP-İlerlemeciler ittifakına da çatılarak "bunların işçi sınıfına söyleyeceği tek sözü kalmamıştır" deniliyor. Ortak bildiride imzası olan sendikalar şunlar: Basın-İş, Keramik-İş, Yeraltı Maden-İş, Deri-İş Asis, Dev Maden Sen, Devrimci Yapı İş, Devrimci Sağlık-İş, Sine-Sen, Nakliyat-İş, Taper-İş Limter-İş.

Polonya'da...

(Baştarafı 1. sayfada)

böyle sadece kasap dükkanlarında satılacağını da açıkladı. Kasaplarda et fiyatları devlet mağazalarına göre iki kat daha fazladır.

Polonya'da geçmişte ilki 1970, ikincisi 1976'da olmak üzere yiyecek fiyatlarına yapılan zamlar büyük olaylara yol açmış, bu arada 1970'de zamanın Parti Başkanı Gomulka istifa etmek zorunda kalmıştı.

Öte yandan et fiyatlarının artmasını protesto eylemlerinin yanı sıra başkent Varşova yöresindeki bazı işyerlerinde de grevlerin patlak verdiği bildirildi. Varşova'nın Güney varoşlarından Ursus'da yapılan ve 4 saat süren greve çalışanların yüzde 40'ının katıldığı öğrenildi. Grevci işçiler et fiyatlarındaki artışları dengelemek amacıyla ücretlerine zam talep ettiler.

Demirel'e...

(Baştarafı 1. sayfada)

taşkınlığın hakkından gelecek kadar devletin gücü vardır. Ve bu gücü kullanacak kadar bizim vazife şuurumuz vardır. Ülkenin şurasında burasında çıkan olayların kökünde işte bu gevşeme ameliyesi yatar. Birtakım anarşi mihrakları hükümet gidiyor psikozu içerisinde yüz bulmuşlardır. Ve çeşitli yerleri rahatsız etmişlerdir."

Demirel bir gazetecinin "Cumhurbaşkanı için yeni bir adayınız var mı? sorusuna da "Cumhurbaşkanı adayımız vardır. Yeni bir adayımız yoktur" şeklinde cevap verdi.

Devrimci Bank-Sen, İstanbul Bankasında net 1500 TL. ek zam sağladı

İŞÇİ SERVİSİ

DEVRİMCİ Bank-Sen, İstanbul Bankası işvereni ile sürdürdüğü görüşmeler sonucunda, bir ek protokol yaparak bu bankada çalışan üyelerine 18 temmuz ayından itibaren her ay net 1500 lira ek zam sağladı.

Devrimci Bank-Sen'in konu ile ilgili olarak yayınladığı bültende şöyle deniyor:

"1979 yılı başlarında işkolumuzun en iyi ve en yüksek sözleşmesini İstanbul Bankasında imzalamış bulunmamıza rağmen geçen zaman içinde yapılan devalüasyon ve enflasyon işçilerin alım gücünü ortadan kaldırmış, alınan zamlar değerini yitirmiş, artan hayat pahalılığı karşısında işçi ücretleri çok yetersiz kalmıştır. Sendikamızın bu durumu gözönüne alarak sabırlı ve kararlı bir şekilde mücadelesini verdiği ek zammın uygulanması üyelerimiz arasında coşku ile karşılanmış ve sevinç yaratmıştır.

"Sendikamız işkolumuzdaki bütün işçileri ve sendikaları hiç bir gücü kıble edinmeden ve tabanın sesine kulak vererek mevcut hakları korumak ve artan hayat pahalılığına karşı ek zam almak için mücadeleye çağırmaktadır."

Niyazi Ünsal, AP'li Ataöv'ü 25 bin lira tazminata mahkum ettirdi

● Ataöv Ünsal'a Mecliste hem Rus ajanı, hem Maocu demişti.

ANKARA (ÖZEL)

AP Antalya Milletvekili İhsan Ataöv, CHP Erzincan Senatörü Niyazi Ünsal'a 25 bin lira manevi tazminat ödemeye mahkum oldu.

22 Ocak 1979 günü İçişleri Bakanlığı bütçesi görüşülürken Niyazi Ünsal'ın Kontrgerilla'dan sözetmesi üzerine Ataöv, Ünsal'a "Rus ajanı, komünist Maocu" demişti.

Karar Ankara Yedinci Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından alındı.

DİSK'te keskinleşen çelişmeler

(Baştarafı 1. sayfada)

Kongre boyunca dile getirilen en önemli sorun, birlik sorunu olmuştur. Hemen her konuşan delege Konfederasyonun iç çelişmeleri yüzünden iş yapamaz hale geldiğinden yakınmış, sendikaların bölünmüşlüğüne bir çözüm bulunmasını istemiştir.

Ama ne yazık ki, bu Genel Kurul birlik konusunda en ufak bir adım atamamıştır. Kongre bu sorunu çözememiştir, çünkü bölünmeye yol açan nedenler doğru bir şekilde ortaya konulamamıştır.

DİSK'te birliği kim bozmuştur? Kendilerine "İlerlemeci" diyen "TKP"liler değil mi? Onların maskeli siyaseti değil mi? Baştürk de dahil birçok delege Kongre konuşmalarında bu gerçeğin örneklerini sergilememiş midir? Oysa Kongre bu kliğin yönetime dahil edilmesiyle sonuçlanmıştır. Bölücülerle birlik sorununun halledilemeyeceği açıktır. Bugün bazı iyi niyetliler görünüşe bakıp üst yönetimde bir birlik sağlandığını sanabilirler. Ama iki gün önce birlik lafını ağzından düşürmeyenlerin seçimlerde giriştikleri komplo bile bu "birliğin" ne kadar kof olduğunu göstermeye yeterlidir. Kongrenin son günü 11 sendikanın salonu terketmeleri olayı da bu Kongrenin DİSK'in birliğine ne ölçüde hizmet ettiğini göstermiştir.

7. Genel Kurul, DİSK'in iki yıldır izlediği siyasi çizgiyi düzeltme, netleştirme ve geliştirme yönünde de bir yarar sağlamamıştır.

Genel Kurul raporunda 8 gün boyunca yapılan konuşmalarda ve komisyonda çıkan karar tasarılarında DİSK'i iki yıldır TKP'nin kuyruğuna takan revizyonist fikirler bir kere daha tekrarlanmıştır. Yer yer bazı delegeler tarafından dile getirilen doğru fikirler ise kulak arkası edilmiştir.

Sahte TKP bu Kongre ile 6. Genel Kurulda kaybettiği DİSK üst yönetiminde yeniden bir mevzi ele geçirmiş, hem de siyasi olarak etki olanaklarını genişletmiştir.

Bunun sebebi nedir? Bunun sebebi elbette sadece Genel Kurul boyunca izlenen uzlaşmacı çizgi ve daha Kongrenin ilk gününden beri girilen koalisyon havası değildir. Bu sadece bir sonuçtur. Asıl sebep ise 6. Genel Kuruldan bu yana izlenen çizgidir. Baştürk yönetimi son iki buçuk yıldır izlediği çizgi ile sahte TKP'nin Konfederasyon içindeki etkisini korumasına, hatta yer yer artırmasına zemin hazırlamıştır.

Şimdi DİSK'i eskisinden daha zor, daha sancılı günler beklemektedir. Konfederasyonun önünde yığılmış bekleyen sorunlar dağ gibidir. Hepsi de ivedidir. Buna karşılık DİSK bu sorunların üzerine iç çelişmeleri eskisinden daha keskin bir üst yönetimle gitmek zorundadır.

DİSK'i nasıl bir gelecek bekliyor? Bu soru bugün daha büyük kuşkulara yol açmaktadır.

MHP Çorum'da...

(Baştarafı 1. sayfada)

polisin yarısının şehirden ayrıldığı, diğerlerinin ise şehirde görevlerine devam ettiği söyleniyor.

Faşist saldırılara karşı güvenlik kuvvetlerinin tedbir almaması sonucu, halkın kendini savunmak için tedbir aldığı bildiriliyor. Bu arada güvenlik kuvvetlerinin aramalarını sürdürdüğü ve aramaların saldırıya uğrayan semtlerde yoğunlaştığı belirtiliyor. MHP'lilerin bulunduğu bölgelerde ise arama yapılmıyor.

Yakılan yerler arasında Yurtsever Devrimci Gençlik Derneği ve CHP İl Başkanı Cemal Solmaz'ın dükkanının da bulunduğu öğrenildi.

MHP'lilerin Çorum'un giriş ve çıkışında gelen geçen araçları durdurup soydukları bildiriliyor.

MHP'lilerin arasında halka saldıran Kemal Marışlıoğlu adlı bir polisi yurttaşlar tespit ettiler.

FAŞİSTLER KTÜ'YE GİDEN ÖĞRENCİ OTOBÜSÜNÜ YİNE KURŞUNLADI

Sınavlara girmek üzere otobüslerle okula giden KTÜ öğrencilerine Çömlekçi civarında silahlı faşistler tarafından ateş açıldı. KTÜ öğrencisi ve Trabzon Devrimci Gençlik Birliği Yönetim Kurulu üyesi Nilgün Saraç ağır yaralandı. Öğrenciler otobüsün içinde yere yatarak korunmaya çalıştılar.

Jandarmanın müdahale etmesi sonucu ateş eden komandolardan Kemal Kolbay ve Mustafa Yıldırım yaralı olarak yakalandılar. Ayrıca saldırganların üzerinde bir 14'lü tabanca çiftşarjörle birlikte yakalandı. Yaralı DGB Yönetim Kurulu üyesi Nilgün Saraç'ın durumu iyiye doğru gidiyor.

Olayları incelemek üzere Trabzon'da bulunan TİKP Merkez Komitesi yedek üyesi Ömer Faruk Ciravoğlu saldırı üzerine şu açıklamada bulundu.

"Bu olay MHP'nin ilk otobüs taraması değildir, ilk katliamı değildir. Türkeşler Trabzon halkını sindirmek ve teslim almak için, Trabzon'u Erzurum'a çevirmek için planlarını uzun zamandır adım adım uygulamaktadır. Biz bu gerçeği defalarca açıkladık. Yetkililere bilgiler ve belgeler sunduk. Artık Trabzon halkı olayların bilincindedir. Cinayet ve katliamların sorumlusu olarak küçük çocuklar bile MHP'yi göstermektedir. Cinayet örgütünü bu kadar pervasızlaştıran, Trabzon Emniyet Örgütünün desteğini almış olmasıdır. Ancak şu da bilinmelidir ki, bugünler geçicidir. Sorumlular hesap vermekten kurtulamaz."

Bu arada Trabzon DGB basına bir açıklama yaparak KTÜ'ye saldıranların karşısına dikileceklerini bildirdi.

KOMANDOLAR BİR GENCE SALDIRARAK YARALADILAR

Erenköy Sultan Sokak durağında 1 Temmuz akşamı saat 20.30 sıralarında elinde Aydınlık gazetesi bulunan bir devrimci genç MHP'lilerin saldırısına uğrayarak çeşitli yerlerinden yaralandı. 19-20 yaşlarında ve 6-7 kişi kadar olan komandolar, "Öldürülen ülkücülerin intikamını alacağız" diyerek Haydar Polat adlı genci yumruk ve taşlarla yaraladılar. Nüfus cüzdanı ile İETT kartını aldılar. Adli Tabipliğe başvuran Haydar Polat, saldırganlar hakkında da karakola şikayette bulundu.

DEVRİMCİ GENCİ ÖLDÜREN İGD'Lİ 9 YIL HAPSE MAHKUM OLDU

İstanbul Sıkıyönetim 1 Numaralı Askeri Mahkemesi, üç yıl önce Kocamustafapaşa'da Halkın Kurtuluşu grubundan Sadık Canarslan'ı öldürmekten sanık olarak yargılanan İGD'li Hüseyin Karaca'yı 8 yıl ağır olmak üzere toplam 9 yıl hapis cezasına çarptırdı.

ANKARA'DA SDP KURUCUSU YARALANDI

SDP kurucusu ve Yüksek Onur Kurulu üyesi Ejder İme dün sabah Ankara'da silahlı saldırıya uğrayarak ağır bir şekilde yaralandı. Omuzundan ve göğsünden üç yara alan İme ameliyat edilmek üzere Ankara Hastanesine kaldırıldı.

Çevre Sağlık Kolejinde işçi olan sağ görüşlü Selahattin Sayın, Sanatoryum Hastanesi Çocuk Pavyonu önünde uğradığı silahlı saldırı sonucu öldü.

PERTEK'TE BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Pertek'te Kemal Dinçer adlı bir kişinin öldürülmesi üzerine, ilçede hava gerginleşti ve sokağa çıkma yasağı konuldu.

MHP'LİLER TİKP KOCAELİ İL BİNASINA SALDIRDILAR

İzmit'in Esentepe Mahallesinde bir trafik kazasını bahane eden güvenlik kuvvetleri mahalleden dört yurttaşı karakola götürdü. Karakola götürülen Mehmet Yıldız, Cafer Ateş, Mahmut Eski ve Nuri Karataş adlı yurttaşlar, burada uzman çavuş tarafından coplandıklarını ve "Bundan sonra siz Esentepelileri her Allahın günü karakola çekerek dayak atacağız" diye tehdit edildiklerini anlattılar.

TİKP Kocaeli İl binası da 1 Temmuz akşamı saat 23.00 sıralarında MHP'li komandolar tarafından taşlanarak, camları kırıldı. Olaylar üzerine basına bir açıklama yapan TİKP Kocaeli İl Örgütü, Esentepe halkı üzerindeki jandarma dipçiğinin kaldırılmasını istedi ve devlet terörünün MHP'ye yaradığını belirtti.

ADANA'DA BİR ÖĞRENCİ ÖLDÜRÜLDÜ

Çukurova Üniversitesi öğrencileri Gülay Başova ile Ufuk Küçükturan dün silahlı saldırıya uğradılar. Saldırı sırasında Gülay Başova öldü, Ufuk Küçükturan ağır yaralandı. Olay üzerine Çukurova Üniversitesi tatil edildi.

6. Ordu ve Adana Sıkıyönetim Komutanlığı bir açıklama yaparak, 28 Haziran günü saat 9.30 sıralarında Gaziantep Eblahan Mahallesinde bulunan bir kuaför dükkanının soyulduğunu, silahlı üç sağ eylemcinin kuaför dükkanından aldırları para ve mücevherlerle birlikte yakalandıklarını açıkladı. Sanıkların üzerinde iki adet tabanca ile 16 mermi bulundu. Olayla ilgili soruşturma devam ediyor.

Tarsus Kapalı Cezaevinde önceki gece Cemal Sezik adlı bir hükümlü ile Halim Köstepe adlı bir tutuklu arasında çıkan kavga sonunda Sezik ve Köstepe birbirlerini bıçakladılar. Yaralama olayından sonra 300 kadar tutuklu ve hükümlü gardiyanları etkisiz hale getirerek, bahçeye çıktılar ve cezaevinin dar geldiğini belirterek, bu duruma bir çare bulunmasını istediler.

İlgililer, cezaevinde sürekli olay çıkartan sağ görüşlü 43 tutuklu ve hükümlünün önceki gece araçlarla Gaziantep Kapalı Cezaevine nakledildiğini belirttiler.

DİYARBAKIR'DA BANKA SOYGUNU

Anadolu Bankasının Diyarbakır şubesini silah zoruyla soyan iki kişi, kasada bulunan 1 milyon 443 bin lirayı alarak kaçtı. Yetkililer, soyguncuların izlerini belirlediklerini, yakalanmalarının an meselesi olduğunu söylediler.

İSTANBUL'DA SİLAHLI ÇATIŞMA

Kadıköy Hasanpaşa'da dur ihtarına uymayarak kaçmaya çalışan üç kişiyle güvenlik kuvvetleri arasında çıkan çatışmada, Abdurrahman Meral adlı genç yakalandı. Meral'in üzerinde bir tabanca ile Dev-Genç adına düzenlenmiş bir makbuz çıktı. Olayda ölen ya da yaralanan olmadı.

TİYATRO

Tahir Özçelik

Eleştirmenin not defterinden (5)

20 yıldır savaşan bir topluluk: Kent Oyuncuları

Biraz yakışıksız bir benzetme gelebilir ama, Türkiye'de gazozculuğun çağdaş bir endüstri aşamasına girmesi, nasıl Amerikan patentiyle renkli kokulu bir sıvı üretimine başlanmasından sonraysa, tiyatroculuğun, daha doğrusu özel tiyatroculuğun Batılı bir görünüm alışı da Yıldız ve Müşfik Kenter kardeşlerin İstanbul'a gelişinden sonra olmuştur.

Carl Ebert'ten Muhsin Ertuğrul'un devraldığı Orta Avrupa ekolü, biraz Kraliçe Victoria çağı, biraz da dünya savaşı ertesi O'Neill-Miller gerçekçiliğiyle sulandırılmış halde, Devlet Tiyatrosunun üstün yetenekli bu iki kardeşi tarafından 1959-1960 döneminde İstanbul seyircisine tanıtılıyordu.

Evet, Muhsin Ertuğrul, iki yıllık ilk Devlet Tiyatrosu Genel Müdürlüğü görevinden ayrılışından hemen sonra, Küçük Sahne yönetimini üstlenmiş, burada yeni bir "Ferah sezonu" gerçekleştirmeye çalışmıştır. 4 yıl kadar süren ikinci Devlet Tiyatrosu Genel Müdürlüğü görevini yaparken de Kenterleri yakından tanımış, onlardaki cevheri iyi tartmış, görevine son verilince de iki sanatçıyı yanına alıp İstanbul'a getirmiştir.

Böylece, Karaca Tiyatronun sahnesi William Gibson'un yazdığı "Salıncakta İki Kişi" adlı oyunla 1959-1960 dönemine perdelerini açıyor, bir yandan da bir başka İrlanda yapıtıyla Nevin Akkaya'lı, Kamuran Yüce'li, Şükran Güngör'lü, Lale Oraloğlu'lu kadroyu devreye sokuyordu.

Hüsamettin Bozok bu konuda şöyle yazacaktır Yeditepe dergisinde:

"(....) Böyle kuvvetli ve umut verici bir topluluğu eski Küçük Sahnenin ilk kuruluş yıllarından beri ancak şimdi görebiliyoruz. Karaca Tiyatro Kenter kardeşleri, aktör ve sahneye koyucu olarak elinde bir koz olarak kullanmanın imkanlarını araştırmış, onlara sanatlarını alkışlatacak iki kişilik bir piyes seçmiş, Yıldız Kenter'e de, memleketimizde büyük alkış toplamış bir yazarın bir başka eserini sahneye koydurmuştur."

Oysa, bu girişimin tüm sorumluluğunu üstüne alan Muhsin Ertuğrul'un bile birkaç ay önce, salonu kendisine vermek isteyen Muammer Karaca'ya yazdığı mektupta: "Hele Yıldız'la Müşfik'e gelince, onların yapmak istedikleri tamamiyle deliliktir. Türkiye'de bir sanatçıya sağlanan en yüksek mevki ve parayı, üstelik garantili bir istikbali bırakıp da böyle akıbeti meçhul bir işe atılmak, sırf sanat yapmak için de olsa, aklın kabul etmeyeceği bir harekettir" sözleriyle içindeki kuşkuyu açıkladığını, Zahir Güvemli'den öğreniyoruz.

Ama, işte iki kardeş, Ertuğrul'un deyişiyle Türkiye'de bir sanatçının elde edebileceği parayı ve mevkiyi, "garantili istikbali" hiç umursamadan "böyle akıbeti meçhul bir işe" kendilerini atmış, bilgilerini, deneylerini, yeteneklerini ve en önemlisi sanatçı onurlarını ortaya koyarak, varolmanın çetin savaşını başlatmışlardı.

"Salıncakta İki Kişi"nin başarısı büyük oldu. Sonra Site Tiyatrosunun elverişsiz koşullarına, olanaksızlıklarına büyük irade gücüyle karşı koyma. Karaca Tiyatro'ya dönüş. Dormenlerde rahatsız kiracılık. Harbiye'deki salon bitene dek göğüslenen binbir sıkıntı. Ardından, borçlardan kurtulmak, gün günden artan giderleri karşılamak ve seyirci karşısına hep kendini yenileyen, hep dürüst, hep Batılı bir tiyatro topluluğu olarak çıkmak savaşımı.

Doğrusunu söylemek gerekirse bu "Batılı tiyatro" olmak deyiminin yoz bir özenti anlamına gelmediğine tiyatrodan anlayan herkes tanıklık edebilir. Kenter'leri Batıyı en iyi özümleyip, arının bal yapması gibi, Batı patentli olanı, Türk fonetiğinin ve beğenisinin hamuruyla yoğuran, yapıtın yalnız içeriğine değil, kişilerine de ulusal kimlik kazandırmayı başaran toplulukların başında görmekteyiz.

Beri yandan, Shakespeare'in "Hamlet"ini, Osborne'un "Öfke"sini, Çehov'un "Üç Kızkardeş"ini ya da Brecht'in "Üç Kuruşluk Opera"sını ortalama seyircinin belleğine kazıyan Kent Oyuncuları, O.Z. Özturanlı'nın "Batak Göl'üne, M.C. Anday'ın "Mikado'nun Çöpleri"ne ya da H. Sayın'ın "Pembe Kadın"ına evrensel bir yorum getirebilmiştir.

Bugün Kent Oyuncuları'nın Türk tiyatrosuna katkısının ne olduğunu soracak olursak, bu sahneden gelip geçenlerden bazılarını anmakla yanıtını vermiş oluruz. İşte birkaç isim: Kamuran Yüce, Güler Kıpçak, Pekcan Koşar, Genco Erkal, Tuncel Kurtiz, Erdoğan Akduman, Alev Koral Bülent Koral...

Şimdi kuruluşunun 20. yılını tadıyor Kent Oyuncuları; "akıbeti meçhul bir işe" atıldıklarından bu yana bileklerinin hakkıyla sahip oldukları 20 yıl!

Bu 20 yılı asıl bizler, o güzel Türkçelerinin dinleyicisi olan bizler kazandığımız için mutluyuz.

Müşfik Kenter'in "Hamlet"i

Yıldız Kenter. "Pembe Kadın"da.

"Değişken Boyutlu Resim" adlı yapıtını anlatan

SEYYİT BOZDOĞAN:

«Bir amacım da, izleyeni sürekli değişime hazır bulundurmak, aktif durumda tutmaktır»

İSTANBUL (ÖZEL)

8. Uluslararası İstanbul Festivali çerçevesinde Beşiktaş Devlet Resim ve Heykel Müzesinde açılan 1. "Günümüz İstanbul Sanatçıları Açık Hava Sergisi"nde, resim dalında, ödül alan üç yapıtın dışında Seçici Kurulun en çok tartıştığı iki eserin Seyyit Bozdoğan'ın ve Aydın Ayan'ın çalışmaları olduğu öğrenildi.

Özellikle Seyyit Bozdoğan'ın resim ve heykelin olanaklarını birleştiren hareketli, değişken çalışması, sergide izleyicileri'en çok ilgilendiren yapıtlardan biri oldu. Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Temel Sanat Eğitimi Bölümü Asistanı Seyyit Bozdoğan'ın bu çalışmasının onun "mekan" konulu bir tez çalışması olduğunu öğrendik ve bu değişik yapıtını nasıl oluşturduğu, bu yapıtta neyi amaçladığını kendisinden açıklamasını istedik.

Hareketli bir sistem içinde 30 küpün döndürülmesiyle değişik görüntüler ortaya çıkaran bu çalışması hakkında Bozdoğan bize şunları söyledi:

"Benim resim araştırmalarımda eskiden beri üzerinde durduğum bir problem vardı. O da resmin kendi içerisinde durağan oluşu, fiziksel bir hareketin bulunmayışı. Bir ressam resminin yapısal ilişkilerini oluştururken eskizler çizer, çok yönlü denemelere girer. Bu denemelerin sayısı sonsuza kadar uzanabilir. Sanatçı bunlardan birini seçme zorunluluğunu duyar. Fakat resim yapıtını oluşturan elemanların o kadar çok yönlü ilişkileri vardır ki eskizlerle bütün yönlerini araştırma olanağı hemen hemen yok gibidir. Ben yaptığım 3 boyutlu hacim üzerindeki resim çalışmama "Değişken Boyutlu Resim" adını verdim.

"Bu resim bir kenarı 8 cm. olan 30 küpten oluşmaktadır. Küpler kendi çevrelerinde dönebilmekte ve her değişmede yeni bir görüntü ortaya çıkmaktadır. Böylece küplerin her değişmesiyle değişik ilişkiler ve kompozisyonlar oluşturma olanağı elde edilmektedir. Bu küplerin sayısı çoğaltılabilir. Benim çalışmamda 16 binin üzerinde değişik görüntü oluşabiliyor.

"Bir ressamın yapıtını oluşturabilmek için 16 bin eskiz çizebilmesine olanak yoktur. Küpler aracılığıyla ortaya çıkan çeşitlilik ressam için bir olanaktır. Bir resmi değişik ölçüler içinde görebilmenin, resimde kullanılan öğelerin birbirleriyle olan ilişkilerini veya ilişkisizliklerini gözlemleyebilmenin, değişik mekanlar oluşturacak şekilde düzenleyebilmenin ve değişik etkileri, ifadeleri izleyebilmenin olanağı sonsuza kadar gidebilir.

"İçerik yönünden, ele aldığım portrede yansıttığım kişiliğin (kendi portrem bu) sadece durağan, değişmeyen bir yüz olmadığını, düşünceleriyle ve yaşamıyla bir anlam bütünlüğü kazanacağını vurgulamak istiyorum. Küplerle sağlanan değişkenlik bana bu olanağı vermiş oluyor.

"Örneğin sinemada bu değişkenlik bir bakıma vardır. Zaman ve mekan paketlenmiş durumdadır. Film istenildiği zaman yeniden gösterilebilir. Benim resmim böyle bir paketlenmişlik durumu gösterse bile, kendi öğeleri arasında değişebilme olanağına sahip dinamik bir formdur.

"Aslında çalışmam üç tane tam olarak bitmiş resmin parçalarına göre oluşmuş varyasyonlarına dayanıyor. Bu üç bitmiş resim, portre, dağ manzarası ve yerdeki insanın ayaklarıdır. Küçük küplerdeki resim parçacıkları kendi başlarına bir anlam taşıdıkları gibi döndürüldükleri zaman yanyana geldikleri parçalarla da bütünleniyorlar ve yeni anlamlar kazanıyorlar.

"Bu çalışmam, 'mekan' konulu bir doktora tezim oluyor. Ama Türkiye plastik sanat geçmişi içinde hatta dünya düzeyinde yeni anlatım denemeleri arasında sayılacağı kanısındayım. Eseri yaparken herhangi bir yabancı sanatçıdan etkilenmedim. Ancak daha önce tiyatro dekorları yaptığım için, tiyatrodaki sahne değişimlerinin bende bıraktığı izlenimlerden yararlandığım, esinlendiğim söylenebilir.

"Bu yapıtımda izleyici üzerinde bırakmak istediğim etkilerden biri de, onun algılarını taze tutmak, sürekli değişime hazır bulundurmak, izleyeni edilgen değil aktif durumda tutmaktır."

Seyyit Bozdoğan'ın "Değişken Boyutlu Resim" adlı yapıtının çeşitli görüntüleri.

AHMET NAİM'İN HİKAYELERİ

bir yudum soluk 5

Yanlarımız kömür duvarlar ve önümüz kalın bir göçük tabakasıyla örülmüş...

Az önce sual ettin: Ocaklarda en çok hangi çeşit kazalar olur? Eğer görünmez kazalara karşı tetik değilsen, gittiğin, çalıştığın yerlerde sallapati isen, ocağın her yerinde ve her zaman kaza olur. Tavandan taş düşer, yıkılan bir bağın direği tepene iner, patlayan bir lağımın savurduğu kaya gelir seni bulur, varagelden araba kaçar gık diyemeden kendini altında bulursun, dar bir geçitle araba arasında sıkışır, pestile dönersin, varagelden yuvarlanır, kuyudan uçarsın... Daha akla gelmedik neler! Mesela, lağıma ateş verdin. Bacadan kaçacak, korkuluğun ardına sinecek yerde, orada rastladığın bir arabayı siper yaptın. Oldu mu ya! Lağımdan fırlayan taş önce tavanı, sonra da tepeni pekala bulabilir... Varagelden çıkıyon, önünde de vincin kasnağına dolanan telin yavaş yavaş çektiği dolu bir araba da seninle beraber yokuşu tırmanıyor. Arabanın ardından yürümekle kötü bir iş yaptın. Unutma ki, vincin kasnağına dolanan tel kopabilir, yahut kopmaz da araba kancasından kurtulabilir. O zaman n'olur? Dolu araba şimşek gibi ters yüzüne kaymaya başlar, önünden kaçabilirsen kaç bakalım!...

Şinci şuna mim koyalım: Kazalar işçinin sallapatiliğinden mi olur hep? Görünüşe bakılırsa öyle. Olmadı!... Günde on-oniki saat kazma sallayan, küfe çeken, araba iten, daha ne bileyim, mermet eden işçinin dördüncü beşinci saatten sonra canı çıkar, turşuya döner fıkaralar... İşte bu yüzden tehlikeye karşı tetik olmayı oluruna bırakırlar, hani biraz da bile bile... Helbet, başka sebepleri de var...

Az önce ne diyordum? Maden kuyularında kazanın çeşitleri sayılamayacak kadar çoktur. (Yürüyoruz.). Ancak, ocakların demirbaşı diyebileceğimiz belli-başlı kazaları kolaylıkla sayabiliriz. Bunlar, göçük, su, ateşnefes ve körnefes kazalarıdır.

Göçük, bizim ocaklarda en çok madenci başı yiyen bir kazadır. Şu gördüğünüz direk bağlardan biri, sırtında taşıdığı dağın baskısına dayanamaz ve küt diye kırılır. Tepeden yüklenen kaya, toprak, kömür, herneyse, olanca hıncıyla yüklenir aşağıya. Bu saldırının altında soluk alan ne varsa, gayri Allaha emanet!...

Mesela, göçük sırasında birbirine çatılarak beş altı tonluk bir kayayı, tam madenciyi pestile çevirecek durumda iken askıya alan direk bağlar ile, taban arasında sıkışıp kalmış bir işçiyi gözönüne getirin. Bu delikanlı o an ne bizim yandadır, ne de öte köyden tarafta. Ölebilir de, kurtarılabilir de... Biz ne yaparız? Tepeden her an yüklenmesi beklenen yeni akışlara karşı tedbir ala ala, binbir ihtiyatla, onu bulunduğu korkunç durumdan tekrar canlılar arasına almaya çalışırız. Görülmeden anlatılamayacak bir iştir bu...

Göçük herdaim direk bağların çökmesiyle olmaz, bazen, bazen değil çoğu zaman, henüz bağ vurulmamış bacalarda da göçük olur.

Bakarsınız, ummadığınız, beklemediğiniz bir anda tavan yerle bir olur. Sanki, koynundan kıskançlıkla sakladığı cevheri alınan dağın gazabı çullanır bacaya. Biz madenciler tavandan yüklenen bu gazaba "posta" deriz. Bacada çalışanlar eğer postanın altında kaldılarsa, ezilmemiş olsalar bile, havasızlıktan boğularak candan geçecekler. Yok, ayaklarına tetik davranıp kendilerini göçüğün dışına atabildilerse -ki zayıf bir ihtimaldir bu- postu kurtarmışlardır.

Benim de başımdan geçen bir üçüncü ihtimal vardır ki, bizim ocaklarda çokça görülür. Diyelim ki, bacada hiç bir şeyden habersiz çalışıp araba doldurmaya savaşırken, tavan bir kütledi ve posta inmeye başladı.... Baktık, bacadan kaçacak tarafta göçük büyük. O yana koşuncaya kadar göçüğün altında kalacağız. Buna karşılık baca alnının üstü sağlam. Tabii can kaygısıyla o sağlam tarafa koşacağız. İnsan bunları o felaket anında göz açıp kapayacak kadar kısa bir zamanda düşünmeden yapabiliyor. Çalıştığımız bacanın çıkış tarafı göçükle kapandı, böylece hiç bir yere geçit vermeyen baca-çıkmazında sıkıştık, kaldık. Ayağımız tabanda, kaldırdık başımızı tavanı görüyoruz, yanlarımız kömür duvarlar ve önümüz kalın bir göçük tabakasıyla örülmüş... Biz şinci burada mahpusuz. Diri diri mezara gömülmüş kişilerden farkımız yok. Bu mezarda yalnızsak, ölümü veya kurtuluşu beklerken geçecek zaman, insan beyninin tahammül haddini çok aşan, çok korkunç, çok zalım bir manevi işkence halini alır. Üstelik göçük sırasında lambanız söndü ise... Yok eğer göçükte kalan bir veya daha fazla arkadaşınız varsa, yine ölümü veya hayatı beklerken birleşerek sonuca beraber katlanmak er büyük tesellidir o an. Sonunda paylaştılacak ölüm de olsa, nihayet onu beraberce paylaşacağınız bir arkadaşınız var yanınızda. Son soluğunuzu alırken, sizinle beraber son soluklarını alıp veren bir canyoldaşı da akıbeti bölüşüyor...

Göçükte ister yalnız kalın, ister birkaç arkadaşınızla kalın, karamsarlığa kapılmayacaksınız! Bekleyin ve bilin ki, o anda size bir kurtuluş yolu aralamak için kazmalar, kürekler işlemeye başlamıştır. Göçüğün öte başındaki arkadaşlarınız, sadece kazma ile değil, kürekle de değil, kabil olsa dişleri ve tırnaklarıyla da kayaları, moloz yığınlarını delip size ulaşmak için saldırmışlardır zalım göçüğe.... Çalışanların yorulduğunu anlamadan, düşüp bayılıncaya kadar cenkleşeceklerdir göçükle. Diri veya ölü, mutlaka gömüldüğünüz mezardan alınacaksınız. Dışardaki arkadaşlarınızı şevke getirecek, güçlerini bir anda artıracak olan şey, göçüğün ne olduğu belirsiz öte başından, zalım bir inatla dilsiz duran tarafından alacakları bir sestir. Sizden bir ses mi ulaştı onlara? Hep birlikte haykıracaklardır:

– Yaşıyorlar!...

Ve tazelenen bir gayretle yeniden saldıracaklardır göçüğe... Ses almışlardır sizden! Fakat göçük takımı bilir ki, sadece yaşadığınızı öğrenmeleri yeterli değildir. Kapalı olduğunuz yerin havası artık bulanmış, bozulmaya yüz tutmuştur. Daha gecikirlerse hiç hava kalmayacak ve siz kulaklarınızdan kan fışkırarak... Söylemeyelim daha iyi! (Göğüs geçiriyor Etem Çavuş.)

DEVAM EDECEK

günün sanat olayları

8. İSTANBUL FESTİVALİNDE BUGÜN

ŞENLİK

● ANKARA ODA Orkestrasının festivaldeki tek konseri, bu akşam Sultanahmet Aya İrini Kilisesinde, 19.00'da izlenebilir. Orkestraya solist olarak kemanıyla Suna Kan eşlik ediyor. Orkestranın Şefi Gürer Aykal...

Ankara Oda Orkestrası, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası, Tiyatro ve Opera Orkestraları üyeleriyle konservatuvar öğretmenlerinden oluşuyor. Dinleyicilerin karşısına ilk kez 1977'de Ankara'da çıkan topluluk, özellikle Barok çağ ve klasik dönem yapıtlarıyla 10. yüzyıl müziğini seslendirmekte, bu arada yapıtlarıyla bestecilerimizin oda müziği yapıtlarına da programlarında öncelikle yer vermektedir...

1942 doğumlu Gürer Aykal, 1953'te Ankara Devlet Konservatuvarının keman bölümüne girdi. 1962'de Adnan Saygun'un kompozisyon sınıfına geçti ve keman bölümünü bitirip CSO üyesi oldu. 1969'da İngiltere'ye giderek orkestra yönetim uzmanlığı eğitimi gördü. 1971'de Siena Akademisinin ilgili bölümünü, ertesi yıl da İngiliz Kraliyet Müzik Akademisini bitirdi.

Suna Kan, topluluğun hem baş kemancılığını hem de solistliğini yapıyor. Adana'da doğan Kan, 5 yaşında kemana başladı. İlk konserini 9 yaşında verdi. 1948'de özel bir yasa ile Paris'e gitti. Burada 1952'de konservatuvarı bitirdi. 1954'de Cenevre'de birincilik, 1956'da Münih'de beşincilik ödülleri kazandı. Çeşitli yabancı orkestralarla konserler verdi. Beethoven ve Brahms'ın tüm sonatlarını da içeren geniş bir repertuarı vardır. Ankara Oda Orkestrasının konser programında Telemann, Haydn ve Çaykovski'nin yapıtları bulunuyor. Fiyatlar: 300, 200, 100 lira.

SUNA KAN

GÜRER AYKAL

GÖSTERİ

● İSTANBUL Sinema-Televizyon Enstitüsünde "İtalyan Sinemasından Örnekler" başlıklı toplu gösterinin son seansı bugün 19.00'da. Pietro Germi'nin toplumsal hicvi İTALYAN NİKAHI (Divorzio all'Italiana) gösteriliyor. 1961 yapımı filmde Marcello Mastroianni, Daniela Rocca ve Stefania Sandrelli başrolleri paylaşıyor. Film Türkçe alt yazılı. Giriş tam 20, öğrenci 10 lira.

Orhan Kemal'den uyarlanan "Müfettişler Müfettişi" oyunu, 12-13 Temmuzda İstanbul'da sunulacak

Ankara Halk Tiyatrosu tarafından Orhan Kemal'in ünlü romanı "Müfettişler Müfettişi"nden yapılan sahne uyarlamasının turne gösterileri sürüyor.

Erkan Yücel'in oyunlaştırdığı ve önemli rollerinden arabacı Kel Mıstık'ı canlandırdığı "Müfettişler Müfettişi" şarkılı bir güldürü, bir toplumsal hiciv. Oyun, 11 Temmuz Cuma günü Yalova Ergun Sinemasında 20.30'da sahnelendikten sonra İstanbul'a gelecek ve Harbiye Şehir Tiyatrosunda 12 Temmuz Cumartesi ve 13 Temmuz Pazar günleri 16.00 ve 19.00'da olmak üzere ikişer seans sergilenecek. Mem-Der'in (Memurlar Derneği) çağrılısı olarak İstanbul'a gelen topluluğun bu dört gösterisi için biletler Mem-Der'den ve oyun günleri tiyatro gişesinden sağlanabilecek. Fiyatlar: 100 lira.

"Müfettişler Müfettişi"nde Erkan Yücel'in dışında başlıca şu oyuncuların rolleri var: Fuat Çiyiltepe, Sinan Bengier, Tevfik Yapıcı, Sema Tölegen, Hasan Yıldırım, Mualla Cengiz, Orhan Aydın. Oyunun müzikleri Diler Edeperi'ye ait.

Ankara Halk Tiyatrosu, İstanbul'daki bu gösterilerden sonra yeniden Ankara'ya dönecek ve 18 Temmuz-18 Ağustos tarihleri arasında Gençlik Parkında "Müfettişler Müfettişi"ni oynamaya devam edecek.

"İtalyan Nikahı" filminden bir görüntü.

Aydınlık
Kurucusu SEFİK HÜSNÜ Kuruluş yılı 1921
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

ABD TÜRKİYE'Yİ NASIL GÖRÜYOR? TÜRKİYE'Yİ NASIL GÖRÜYOR? TÜRKİ

Amerikan Temsilciler Meclisi Dış ilişkiler Komisyonu Raporu-Mart 1980

ABD çıkarlarını ideolojik değişim değil, etkinlik kayboluşu tehdit ediyor

TÜRKİYE DAHA DENGELİ BİR ULUSLARARASI POZİSYON VE KENDİ BÖLGESİNDEKİ ÜLKELERLE KAPSAMLI İLİŞKİLER ARIYOR

- **Türkiye, İsrail ile ilişkilerini sertleştirme eğilimi göstermiyor**
- **Ortadoğu politikalarında Türkiye ile ABD arasında belirgin ayrılık var**
- **Demirel, İran krizinde ABD'nin üsleri kullanması konusunda açık kapı bıraktı**

- **Milliyetçi ve dinci partilerin rolü, Türk dış politikasının kolayca tanımlanmasını engelliyor**
- **Türkiye'nin geleceği ABD'nin Ortadoğu'daki çıkarlarında odak rolü oynuyor**

TÜRKİYE'nin dünya politik sistemindeki rolünü algılaması, soğuk savaş yıllarının bir özelliği olan ABD ile yakın ilişkilerini büyük ölçüde değiştirmiştir. Bu durum, bir yandan Batı dünyasının Türkiye'ye karşı davranışından ortaya çıkan hayal kırıklığı, diğer yandan Türkiye'nin Sovyetler karşısındaki hassasiyet anlayışının değişmesi sonucu meydana gelmiştir. Türkiye daha dengeli bir uluslararası pozisyon ve kendi bölgesindeki ülkeler ile daha kapsamlı ilişkiler aramaktadır. Türk dış politikasındaki değişiklikler ABD'yi, Türk-Amerikan ilişkilerinin dinamiği ve Amerikanın Doğu Akdenizdeki çıkarlarını devam ettirebilmesi açısından ilgilendirmektedir.

.....

Sovyet etkinliği ve Ortadoğu politikası

TÜRK-Sovyet ilişkilerine dair bir görüşe göre, Amerikan politikasına tehlikenin, Türkiye'nin, yakın Sovyet bağları aramasından değil, fakat Türkiye'nin yabancılaşarak Batı dünyasından ayrılıp, Sovyet çıkar ve etkilerine gittikçe daha fazla cevap verebilecek duruma gelmesinden kaynaklanabilir. Türkiye'deki ABD çıkarlarını tehdit, köklü bir ideolojik değişimden ziyade bir etkinlik kayboluşudur. Türkiye, Batı dünyası tarafından gördüğü muameleden düş kırıklığına uğraması sonucu, Batı ile yardımlaşmasını sürdürme isteği yanısıra daha esnek bir Doğu-Batı politikası izlemek istemektedir.

.....

1960'lı yılların sonunda, Türkiye, İsrail ile ilişkilerini, ikinci derecede elçilik düzeyine indirdi. Fakat gözlemciler bu hareketin göstermelik bir tedbir olduğunu ve bunun Türkiye'nin İsrail ile ilişkilerini sertleştirme eğilimini göstermediğini ifade etmektedir. Ayrıca, Türkiye'de, Milli Selamet Partisi, tutucu İslam rejimleri ve özellikle Suudi Arabistan ile yakın ilişkiler kurmayı savunmaktadır.

.....

Türkiye, Carter yönetimini, Mısır-İsrail barış anlaşması için, açıkça tasvip etmemesine rağmen, Türkiye'nin Mısır ve İsrail ile dostça bağları, ABD politikası için yeterli desteği sağlamaktadır... Türkiye'nin İsrail ve Ret Cephesi dahil birçok Arap ülkesi ile ilişkilerini devam ettirmesinden belki ABD daha iyi birşekilde yararlanabilirdi. Diğer yandan, Türkiye'nin Ortadoğu kavgasında etkin olmayan bir tavır alma dileği, ABD'nin Ortadoğu için, Türkiye'den daha çok destek sağlamasını sınırlandırdı.

Türkiye'nin stratejik rolü

1950'ler ve 1960'ların başında, Türkiye, ABD'nin Ortadoğu'daki stratejik amaçlarının güçlü ve etkin bir destekleyicisi idi ve kuşatılmış Ortadoğu ülkelerini kurtarmak için kendi topraklarındaki üslerin birçok Amerikan askeri harekatı için kullanımına izin vermişti.

1960'ların sonunda, Türkiye'nin Amerikan politikasının insiyatiflerine katılma isteği azaldı. Çünkü, Türkiye'nin Arap dünyasına ve Sovyetler Birliği'ne ilişkin politikaları değişmişti.

Ekim 1973 savaşında, Türkiye Sovyetlere havadan geçiş hakkı tanırken, ABD'ye, İsrail'e yardım için Türk topraklarındaki üslerini kullanmasına izin vermedi.

Bu politika değişimi, Türkiye'nin Arap davasına artan dikkatini yansıttığı gibi, aynı zamanda bölgedeki Amerikan politik amaçlarından görünür bir ayrılmadır. Türkiye, ABD'yi İsrail'e doğrudan bir savaş veya lojistik destek için, kendi topraklarındaki üsleri kullandırmayacağı konusunda uyarmıştı.

Fakat, 1973'de İsrail'e ikmal sırasında, iletişim istasyonları gibi edilgen kolaylıklar için bir kısıtlama da koymadı. Türkiye, 1970 Ürdün iç savaşı sırasında ABD'nin boşaltım çabalarına, bu hareketi insancı bir görev kabul ederek, katıldı.

ABD'nin İran rehine krizinde, askeri eylemi gözönünde bulundurması, Türkiye'nin uçuş hakkı yakıt ikmali ve Türk üslerinin taktik kullanımı konusunda izin vermesi konusunu ortaya çıkardı. 23 Kasım 1979'da Demirel, Türkiye'nin ABD'nin resmi yardım isteğinden sonra politikasını saptayacağını belirterek, Türkiye'nin durumunda bir açık kapı bıraktı. Diğer müttefiklerin çoğu gibi, Türk hükümeti de, kendi topraklarındaki üslerin ABD tarafından, İran'a karşı bir askeri eylem için kullanımının açık tasvibi konusunda çok dikkatli davranıyordu. Fakat, 6 Aralık 1979'da Milli Selamet Partisi Genel Başkan Yardımcısı Süleyman Arif Emre bir bildiri yayımlayarak, MSP'nin, ABD İran'a müdahale için Türk üslerini kullanmasına kesinlikle karşı olduğunu belirtti.

ABD ve Türkiye arasında bir ayrılık, ABD'nin Ortadoğu'daki askeri etkinliğinin önemli bir gerilemesi olacaktır. Türkiye'nin NATO'daki rolünün devamı ve Türk parlamenter sisteminin sağlamlığı, ABD'nin Ortadoğu'daki stratejik ve diplomatik amaçlarına hizmet etmektedir. Fakat, çok açık olan bir gerçek, Türkiye ve ABD arasında bu bölge konusundaki politikalarda bir ayrılığın varlığı ve ABD politik yetkililerince de bilindiği gibi, Türkiye'yi Amerika'nın Ortadoğu politikalarına çekmekte bir gizli sessizliğin olduğudur.

Sovyetlere Yöneliş:

Çoğu koalisyon yönetimi altında, Türkiye'nin Sovyetler ile ilişkilerini geliştirmesi mümkün görülmemektedir. Yine de, yeni ticari ve askeri olmayan ilişkileri genişleterek devam edebilir. Sovyet etkisinin doğal mevzileri olan gruplar, SSCB'dekinden çok ileri düzeyde bir Marksist-Leninist ideolojiyi savunmaktadır ve bunlar az sayıdadır. Muhalefetin komünizme karşı yumuşak bulduğu CHP'nin Sovyetlerden çok, Batı Avrupalı sosyal-demokratlar ile felsefi ortak yönleri vardır. Özetle Türk toplumunda Sovyetlere en fazla sempatisi olduğu sanılanlar, ya Sovyet nüfuzunu yayacak pozisyonda bulunmamakta, ya da, Sovyet dış politikasını destekleememektedirler. Son yıllarda, Sovyetlerle ilişki ideolojik bir kamp seçimine dönüşten çok, iyi komşuluk ilişkilerini sürdürme şeklindedir.

.....

Son birkaç yıldaki eğilimler devam ederse, Türkiye daha bağımsız bir politika anlayışı geliştirecektir. Fakat hâla teknik olarak Batı yanlısı olmasına rağmen, coğrafi çevresi ile esnek ve ağırlıklı ilişkilerini genişletecektir? Türkiye, Müslüman ve Asyalı bir karakter taşıması ve Batı ittifakının bir parçası olmasına rağmen, Sovyet Bloku içindeki ülkeler ve Ortadoğu ülkeleri ile bağlantılarını geliştirmek niyetindedir.

Demirel, aşırı komünist aleyhtarı tutumu ve Batı ittifakına yakınlığına rağmen, sağdaki milliyetçi ve dinci partilerin izniyle iktidarını sürdürmesi, Türk dış politikasının kolayca tanımlanamayacağını göstermektedir.

Kongreye uyarılar

TÜRKİYE'ye yapılacak yardımlar her derde deva bir panzehir olmayacak ve şu anki gidişatı tamamen tersine çevirmeyecektir. Bu yardımlar, sadece daha da kötüye gidişi engelleyecektir. Ancak, yardım istemine karşı Kongrenin takınacağı tavır Türk-Amerikan ilişkilerinin geleceği ve Doğu Akdenizdeki ABD çıkarları üzerinde derin etkiler yapacaktır.

Bu çalışma Türkiye'nin geleceğinin, ABD'nin SSCB karşısında ve Ortadoğu'daki çıkarları açısından, odak noktası oluşturduğu sonucuna varmaktadır.

.....

Türkiye'yi etkileyecek yasama maddeleri gündemini uygularken, Kongre, Yunanistan'ın geleneksel rekabet üzerindeki hassasiyeti de dahil olmak üzere, çeşitli etkenleri göz önünde tutmalıdır. ABD'nin Doğu Akdeniz'deki çıkarlarının bu iki NATO üyesi ile olan sağlam ve dostane ilişkilerle sağlanacağı açıktır. Fakat, ABD'nin çıkarlarını en yakın tehdit, Türkiye'nin bugün karşı karşıya olduğu politik ve ekonomik sorunlar olarak gözükmektedir. ABD'nin bu karmaşık sorunların altından nasıl kalkabileceğindeki başarının önemli bir kısmı, Kongrenin hangi yolu uygun bulacağı hususunda vereceği karara bağlıdır.

BİTTİ

CHP hükümeti döneminde Başbakan Ecevit Moskova'da Kosigin ve Sovyet yöneticileriyle birlikte

---

RENKLİ TV için ne dediler?

Hazırlayan ve röportajlar: Mehmet Yeşil

TRT Genel Müdürü

Kasaroğlu: «Renkliden önce ikinci kanal gerçekleştirilmelidir»

— Renkli televizyon konusundaki görüşlerinizi açıklar mısınız?

— Renkli televizyona en gerçekçi bakış, teknolojinin gelişmesi ile ülkenin şartlarını bağdaştırmanın nasıl olabileceği yolunda olmalıdır.

Gelişen teknoloji bütün dünyaya renkli televizyonu bir gerçek olarak kabul ettirmiştir. Bugün dünyada siyah beyaz yayın yapan televizyon kuruluşu sayısı her geçen gün daha eksilmektedir.

Bizim yakın komşularımıza baktığımız zaman, siyah-beyaz yayın yapan yegane ülke olduğumuz görülmektedir.

Bu mesele artık bir gerçek olarak da Türkiye'nin karşısına gelip dayanmıştır. Ancak bu gerçeğin yanında ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik şartları da birlikte gözönüne almak zorundayız. Renkli yayının bilhassa televizyon alıcıları bakımından ortaya çıkaracağı döviz ihtiyacını mevcut ekonomik şartlarımız karşılayamayacağından, bir gerçek olan renkli televizyon yayınına geçmenin şu anda mümkün olmadığı inancındayım.

— TRT maddi olarak renkli televizyon yükünü kaldırabilir mi?

— Renkli yayın elbetteki işletme olarak TRT'ye yeni birtakım maddi mükellefiyetler getirecektir. Ancak şurasını unutmamak lazımdır ki, bugün dünyada siyah–beyaz televizyon kullanımı azaldığı için bu yayınların masrafı şu anda renkli yayının masrafıyla eş duruma gelmiştir.

Siyah-beyaz işletme makinelerinin pek çoğunun yedek parçası ancak özel imalat suretiyle yaptırılabilmekte ve bunlara yapılan ödemelerde çok yüksek olmaktadır. Ayrıca bugün siyah-beyaz filmin dünya piyasalarında fiyatı renkli ile eş hale gelmiş bulunmaktadır. Bu bakımdan renkli yayının işletme olarak TRT'ye getireceği mali yük sanıldığı kadar yüksek olmayacaktır.

— Personel bugün böyle bir yükü kaldırabilir mi?

— 12 yıldan beri siyah-beyaz yayın yapmış TRT personelinin renkliye geçmesi elbette ki bir mesele olarak ortaya çıkacaktır. Ancak, TRT'nin yaklaşık iki yıldan beri yaptığı eğitim çalışmaları bu yönde bir hazırlık olmuştur.

— Gerek maddi olarak gerek personel politikası dışında almayı düşündüğünüz özel önlemler var mı?

— TRT'nin günün birinde renkli yayınla karşı karşıya kalması ihtimali içinde kurum personel politikasını düzenleme yolunu seçmiştir.

Biraz evvel de belirttiğim gibi 2 yıldan beri sürdürülen TV eğitim çalışmaları renkli prodüksiyon üzerinde kurulmuştur.

— İkinci kanalla ilgili görüşleriniz?

— Kişisel kanaatim olarak şurasını ifade edeyim ki, Türkiye hem renkli yayına geçmeden önce mutlaka ikinci kanal kuruluşunu gerçekleştirmelidir.

İkinci kanal yayını başlamadan önce renkliden söz edilmesini benimsemiyorum.

İkinci kanalın Türkiye'ye büyük hizmet yapacağı inancındayım. Tek kanalla yayın yapan bir televizyon dairesinin haber vermek, eğitmek ve eğlendirmek görevlerini tam olarak yerine getirmesi, seyircilerinin beğenilerini kazanması mümkün değildir.

Bilhassa televizyonun eğitim ve kültürel yardımcılık görevini yürütebilmesi ancak ikinci kanalla mümkün olacaktır.

— TV'nin renkli yayına geçmesi konusunda bir tarih verebilir misiniz?

— Renkli yayına geçme konusunda TRT'nin bir tarih belirlemesi söz konusu olamaz.

Bu konu bir devlet politikasıdır ve Parlamentodan geçecek planlarla kesinleşecektir.

Renkli televizyon devletin planında yer aldığı zaman TRT de çalışmalarını gözden geçirecek ve renkli yayını başlatabilecektir.

Renkli TV'ye evet mi hayır mı?

TEKNOLOJİK AÇIDAN TÜRKİYE'DE RENKLİ TELEVİZYON

RENKLİ TV'NİN EKONOMİMİZİ GÜÇLENDİRECEĞİ SAVUNULAMAZ

RENKLİ televizyona geçiş veya ikinci TV kanalı tartışmaları birkaç yıldan beri gündeme getirildi. Özellikle 14 Ekim 1979 seçimlerinden sonra kurulan AP hükümetinin 100 gün programında renkli televizyon uygulamasına başlanacağının açıklanması konuyu tartışma alanına da soktu.

Renkli TV konusunu TRT adına, Prof. Dr. Ahmet Kılıçbay ve TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası değişik perspektiflerden inceleyerek birer yayın haline getirdiler. Ancak, her iki araştırmada da kullanılan istatistikler ve birtakım veriler tartışmaları daha da alevlendirdi.

Türkiye'de renkli televizyon konusu sonunda şu ya da bu şekilde çözümlenecektir. Ancak renkli TV olmalı mı, olmamalı mı sorusunu bir kaç açıdan inceleyerek değerlendirmeden geçirmeden karar vermek doğru değildir. Konuya:

A— Teknolojik açıdan,
B — Politik açıdan (en önemlisi budur)
C — Sosyo-ekonomik açıdan bakmak gerekir.

İkinci Dünya Savaşı sonrası, Batı ülkelerinde siyah-beyaz televizyonun giderek yayılması, TV'nin ne denli güçlü bir kitle iletişim aracı olduğunu vurgulayınca, renkli TV üzerindeki araştırmalar da yoğunlaştı. Bunun sonucu ABD'de NTSC İsimli bir renkli TV sistemi geliştirildi. Ancak bu sistemin teknik özellikleri, kaliteye daha fazla önem veren Avrupalıları tatmin etmedi. B. Almanya ve Fransa'da ayrı ayrı yürütülen çalışmalar sonunda Alman PAL ve Fransız SECAM sistemleri geliştirildi. Bugün dünyada yaygın olarak bu üç sistem kullanılmaktadır. Aralarındaki farklılıklar ve detaylı teknik bilgiler Doç. Dr. Mümtaz Yılmaz'ın "Renkli TV Teknigi" isimli kitabında bulunabilir.

Türkiye renkli TV'ye geçmeye karar verdiğinde NTSC, PAL ya da SECAM sistemlerinden birini seçmek zorundadır. Teknik olarak PAL ve SECAM sistemleri NTSC'den üstündür. Ülkemizde renkli TV'ye "evet" denildiğinde, üzerinde uzun süre tartışılacak, bir diğer konu da bu sistemlerden hangisinin kabul edileceğidir. Ancak hangi sistem benimsenirse benimsensin ülkemizde çok yaygın olmayan bir teknolojinin giderek gelişeceği bir gerçektir. Önemli olan renkli televizyon teknolojisinin toplumun hangi kesitlerinde, nasıl bir iletişim yaratacağını iyi yorumlamaktır.

Renkli yayın başladığında bundan teknolojik olarak en fazla etkilenecekler, başta TRT olmak üzere TV konusunda eğitim yapan üniversite ve akademiler, renkli televizyon alıcısı imal edecek firmalar ve alıcı tamiri ile uğraşan diğer özel kuruluşlar ve kişiler olacaktır.

Renkli televizyonun Türkiye'ye bir an önce gelmesini isteyenler bir ülkeye yeni teknoloji ithalinin sayısız yararları olduğunu savunarak yola çıkmaktadırlar. Bu görüş bir bakıma renkli TV teknolojisini araç olarak değil amaç olarak görmektir. Oysa teknoloji insanların emrinde olmalıdır. Yeni bir teknolojinin bir ülkeye gelmesinde iki ana amaç olabilir: işsizlik oranını azaltmak ve ekonomiyi güçlendirmek. Renkli TV Türkiye'ye geldiğinde çok önemli bir işsahası açması beklenemez. İş sahasının en büyük bölümünü oluşturacak renkli alıcı üretiminin önemli oranının şu anda siyah-beyaz alıcı imal eden firmalarca gerçekleştirilmesini beklemek doğaldır. Bu durumda şu anda var olan firmalar üretimlerindeki bir ya da birkaç bandı renkli alıcı üretimine dönüştürecek sorunun üstesinden geleceklerdir. Siyah-beyaz alıcıların pazarlamasında giderek doyuma ulaşılması ve renkli alıcılara doğacak talep gözönüne alındığında üretici firmaların yeni iş sahası açmasını ummak aşırı iyimserlik olur. Diğer bir deyişle renkli televizyonunun Türkiye'de önemsenecek yeni iş sahaları açması görüşü gerçekçi değildir.

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

21.19 Tıp Dosyası

SERVİS HEMŞİRESİ BEYİN AMELİYATINI ENGELLİYOR

Hastalı, doktorlu, hasta doktorlu bir TV dizisi daha.

Yeni başlayan sürekli filmin ilk bölümünün hikayesi şöyle: Emily Dubson 72 yaşındadır. Doktor Varden incelemek için ona beyin ameliyatı yapmak ister. Emily korkar, kararsızdır. Servis hemşiresi Ellen ise Emily'yi çok sevmekte ve ameliyat sonunda felç kalmasından korkmaktadır. Ellen'in çabalarıyla ameliyat yapılmaz.

22.40 TV'de Sinema

Örümcek Ağı

Yönetmen: Vincente Minelli
Oyuncular: Richard Widmark, Charles Boyer, Gloria Graham, Lauren Bacall
Yapım yılı: 1955

William Gibson'un 1950'lerde çok satılan romanından perdeye aktarılmış film Vincente Minelli'nin kendine özgü anlatımıyla ilginç bir hale gelmesine karşın yine de pek beğenilmemişti. Üstelik Charles Boyer, Richard Widmark, Gloria Graham gibi ünlü oyuncuların yer almasına karşın. Ancak psikolojik filmlerden hoşlananlar, bu filmi de ilgiyle izleyebilirler.

KONUSU

Çevreye uyum sağlayamayan hastaların tedavi gördüğü bir kliniğe yeni atanan müdür, sinir hastalarını modern yöntemlerle tedavi etmekten yanadır. Dr. Melver (Richard Widmark), hastaları arasında Steven Holte (John Kerr) adlı gençle yakından ilgilenir. Desinatör olan delikanlı yaşama küskündür. Kliniğin Sosyal Faaliyetler Müdiresi Meg Rinehart doktora bir öneride bulunur. Hastanenin kitaplığı için hazırlanacak olan yeni perdelerin desenleri Holte'a ısmarlanır. Delikanlı bu teklifi severek benimser. Sağlık durumunda da bir düzelme görülür. Ama hastanenin İdari Müdiresi perdeleri dışarıdan satın almanın daha akılcı olduğunu savunmaktadır. Böyle de yapar.

TELEVİZYONDA BUGÜN

19.00 HABERLER

19.07 VİKİNGLER

Dizinin bugün yayınlanacak 4. bölümünde esaretten kurtulan Vikingler tekrar denize açılırlar. Bir müddet sonra denizle korsanlarla karşılaşırlar.

19.32 SAZ ESERLERİ

19.41 İMANÇ DÜNYASI

Programda Diyanet İşleri Başkanlığı Olgunlaştırma Dairesi Başkanı Şükrü Öztürk ibadetin anlam ve önemi konusunda konuşacak

20.30 HABERLER

21.19 TIP DOSYASI

Yine hastane dizisi

22.09 TÜRK HAFİF MÜZİĞİ

Şenay "Çirozname", "Doy Doy Doyamadım Türkiyem", "Dalkavuk" "Honki Ponki"

22.30 HABERLER

22.40 TV'DE SİNEMA

Örümcek Ağı